

PEPPI PITKÄTOSSU -AIHEISEN LASTENVAATEMALLISTON SUUNNITTELU

VAATESUUNNITTELU LISENSSIN EHDOKILL

JOEL TÖRRÖNEN

JOEL TÖRRÖNEN

**PEPPI PITKÄTOSSU -AIHEISEN
LASTENVAATEMALLISTON
SUUNNITTELU**

VAATESUUNNITTELU LISENSSIN EHDOLLA

TURKU AMK
TURKU UNIVERSITY OF
APPLIED SCIENCES

Opinnäytetyö (AMK)
Turun ammattikorkeakoulu
Muotoilun koulutusohjelma
2017, NMUOTS13
Ohjaaja: Arja-Liisa Kuitunen

TIIVISTELMÄ

Opinnäytteen tavoitteena oli suunnitella Peppi Pitkätossu -aiheinen lastenvaatemallisto Oy Martinex Ab:lle kevääksi 2018. Suunnittelun tueksi selvitettiin toimeksiantajan, Peppi Pitkätossu -lisenssin ja kohderyhmän mallistolle asettamia vaatimuksia. Lisäksi työssä tutkittiin, millaisia asioita Pitkätossuun liitetään ja millaisilla keinoilla muotoilija voi tuoda esiin omaa näkemystään Peppi Pitkätossu -lisenssivaatteessa.

Tutkimusmenetelminä käytettiin verkkokyselyä, kuva-analyysiä, haastattelua, benchmarkingia, dokumenttiaineistoa ja tekemiseen perustuvaa tutkimista. Verkkokyselyllä kartoitettiin pienten lasten vanhempien mielipiteitä lastenvaateista ja Peppi Pitkätossusta. Kuva-analyysillä, teemahaastattelulla ja benchmarkingilla selvitettiin Peppi Pitkätossu -maailmaan liitettäviä asioita sekä muotoilijan näkemyksen vapautta lisenssin tuotteiden suunnittelussa. Dokumenttiaineistoa hyödynnettiin

muun muassa lasten mielipiteiden selvittämisessä ja tutkimustulosten luotettavuuden arvioimisessa.

Työn tuloksena syntyi eloisa ja unisex-henkinen lastenvaatemallisto, jossa pitkätossumaisuus näkyy selkeästi. Mallistoa on tarkoitus myydä Ruotsin ja Suomen suurimmissa markettiketjuissa. Tutkimustyön perusteella muotoilijan oman näkemyksen tuonti lisenssin vaatteisiin on hankalaa, mutta mahdollista. Peppi Pitkätossuun liitettävät mielikuvat ovat selkeitä ja helposti tuotesuunnittelussa hyödynnettäviä, mutta ne asettavat tiukat rajat suunnittelulle. Työn tutkimustuloksia toimeksiantaja voi hyödyntää tulevien Peppi Pitkätossu -lisenssiin pohjautuvien vaatteiden suunnittelussa.

Avainsanat: vaatesuunnittelu, lisenssi, Peppi Pitkätossu, lastenvaatteet

ABSTRACT

Documentary analysis was used to determine the views of children themselves and make sure that research results are reliable.

The result of the design process is a vivid unisex children's clothing collection. The collection will be sold in major market chains in Sweden and Finland. Based on the research importing the designer's vision to license products is difficult but possible. Pippi Longstocking's image is clear and easy to use but it also imposes strict limits on the design. Martinex Company can use the research results of this thesis to design their future collections based on Pippi Longstocking license.

Keywords: clothes design, licence, Pippi Longstocking, children's clothes

The goal of this thesis was to design a Pippi Longstocking themed children's clothing collection to Martinex Company for spring 2018. The research determines the requirements set by Martinex, Pippi Longstocking license and the target group of the collection. Additionally, this thesis shows what kind of elements are usually associated with Pippi Longstocking and how designers can bring out their vision to Pippi Longstocking license clothes.

The research methods were online survey, image analysis, interview, benchmarking, document analysis and researching by doing. The online survey examined the opinions about children's clothes from parents with young children and it also determined what they think about Pippi Longstocking. By using image analysis, theme interview and benchmarking the goal was to study Pippi Longstocking's image as well as the freedom of the designer in the design process based on the license.

SISÄLLYSLUETTELO

1 JOHDANTO	12	5.2 Kuva-analyysi	38
2 TOIMEKSIANTAJA OY MARTINEX AB	14	5.3 Kysely	40
3 TAVOITTEET JA TUTKIMUSKYSYMYKSET	16	5.4 Teemahaastattelu	47
3.1 Viitekehys	18	5.5 Lasten mielipiteiden selvittäminen dokumenttiaineistoa hyödyntäen	49
3.2 Prosessikaavio	19	5.6 Kevään 2018 trendit	50
3.3 Tutkimusmenetelmät	21	6 MALLISTON SUUNNITTELU	53
4 PEPPI PITKÄTOSSU	24	6.1 Moodboard-työskentely	54
4.1 Astrid Lindgren	25	6.2 Kuosien suunnitteluprosessi	55
4.2 Peppi Pitkätossun hahmo ja maailma	25	6.3 Vaatemallien suunnitteluprosessi	64
4.3 Ingrid Vang Nyman	27	6.4 Malliston viimeistely	73
5 TUTKIMUSTULOKSET	28	6.5 Valmis mallisto	75
5.1 Benchmarking	29	7 YHTEENVETO JA POHDINTA	76
5.1.1 Åhléns	30		
5.1.2 Moomin by Ivana Helsinki	32	LÄHTEET	82
5.1.3 Muurla ja Rörstrand	33	KUVAKOLLAASILÄHTEET	84
5.1.4 Sanrion Hello Kitty	35		
5.1.5 Yhteenveto	35		

LIITTEET

Liite 1. Valmis mallisto.	
Liite 2. Teemahaastattelun runko.	
Liite 3. Kyselylomake.	
Liite 4. Kyselyn tulokset.	
Liite 5. Moodboardit.	

KUVAT

Kuva 1. Peppi Pitkätossu kantaa hevostaan (Lindgren ym. 1993).	27
Kuva 2. Kuvakollaasi Åhléns.	31
Kuva 3. Kuvakollaasi Moomin by Ivana Helsinki.	32
Kuva 4. Kuvakollaasi Muurla ja Rörstrand.	34
Kuva 5. Kuvakollaasi Hello Kitty.	36
Kuva 6. Esimerkki kuvituksen tyylistä (Lindgren ym. 1993).	38
Kuva 7. Ote Peppi tulee: Sarjakuvia: Osa I -sarjakuvakirjasta (Lindgren ym. 2011).	39
Kuva 8. Toimeksiantajan jatkokehittelyyn valitsemat kuosiluonnokset.	57
Kuva 9. Hylättyjä kuosiluonnoksia.	58
Kuva 10. Pisteraporttikokeiluja.	60
Kuva 11. Kuosiluonnos, jossa kalat on aseteltu ympyröiksi.	62
Kuva 12. Luonnoksia erilaisista pystyraidoista.	63
Kuva 13. Ensimmäisiä luonnoksia junioreiden vaatemaleista.	64
Kuva 14. Punaisten raitojen yhdistelmiä alaosissa.	65
Kuva 15. Raitakokeiluja trendiväreissä.	66
Kuva 16. Maisemakuosiin pohjautuvia vaateluonnoksia.	67

Kuva 17.	Kalakuosiin pohjautuvia vaateluonnoksia.	68
Kuva 18.	Raitoihin perustuvia värikkäitä luonnoksia.	69
Kuva 19.	Esimerkki alaosien raitaidean kehittymisestä.	71
Kuva 20.	Raitakuosin kehitysvaiheita.	72
Kuva 21.	Tuotelappujen ohjeistuksia.	73

KUVIOT

Kuvio 1.	Viitekehys.	18
Kuvio 2.	Prosessikaavio.	19
Kuvio 3.	Kyselyyn vastaajien sukupuolijakauma.	41
Kuvio 4.	Kenelle vastaajat ostavat lastenvaatteita.	41
Kuvio 5.	Pepin luonteen suosituimmat kuvailut.	41
Kuvio 6.	Lastenvaatteiden ostopäätökseen vaikuttavia asioita.	42
Kuvio 7.	Oma näkemykseni Wanderlust-trendin väreistä.	51
Kuvio 8.	Oma näkemykseni Genderless-trendin väreistä.	51
Kuvio 9.	Oma näkemykseni Outlining-trendin väreistä.	51
Kuvio 10.	Oma näkemykseni Tough but Frail -trendin väreistä.	52
Kuvio 11.	Värikartta, joka yhdistää Peppi Pitkätossu -lisenssin värejä trendiväreihin.	52

SANASTO

Brandbook

Brandbookilla tarkoitetaan tässä työssä brändiohjeistusta, joka sisältää Peppi Pitkätossu -lisenssin määrittämiä tuotesuunnitteluun liittyviä ohjeistuksia, kuten graafisen ohjeistuksen.

Kulttuurin omiminen

eli kulttuurinen appropriatio tai varastaminen tarkoittaa vähemmistökulttuurin hyväksikäyttöä luvattomasti esimerkiksi kaupallisessa mielessä (Matcalfe 2012).

Kuvapankki

Tässä työssä kuvapankkiin viitattaessa tarkoitetaan Peppi Pitkätossu -lisenssin kuvapankkia, josta oikeudet saanut yritys voi ladata Peppi Pitkätossu -kuvamateriaalia hyödynnettäväksi esimerkiksi tuotesuunnittelussa.

Unisex

tarkoittaa kaikille sukupuolille sopivaa asiaa. Muodista puhuttaessa unisex tarkoittaa usein vaatetta, joka on samanlainen sukupuolesta riippumatta. (Kotimaisten kielten keskus 2017.)

JOHDANTO

1

Tämän työn tavoitteena on Peppi Pitkätossu -lisenssiin perustuvan lastenvaatemalliston suunnittelu Oy Martinex Ab:lle. Aineellisessa muotoilussa minua on kiinnostanut erityisesti vaatesuunnittelu ja tuotemuotoilu pehmeiden materiaalien parissa. Ennen muotoilun opiskelua valmistuin vaatetusalan artesaaniksi.

Työn toimeksiantaja Martinex on minulle tuttu yritys, jossa olen työskennellyt tuotesuunnittelutehtävissä ja suorittanut opintoihin kuuluvia työharjoittelujaksoja. Oli luontevaa jatkaa yhteistyötä yrityksen kanssa opinnäytetyön parissa, sillä halusin syventää taitoja lisenssimuotoilussa ja kaupallisessa vaatesuunnittelussa. Lisenssivaatteiden suunnittelua ei ole Turun ammattikorkeakoulun opinnäytetöissä tutkittu, joten työ tuo alalle uutta tietoa.

Lisenssimuotoilu ei näytä hiipumisen merkkejä. Lastenvaatesuunnittelussa lisenssi tuo lapselle lisäarvoa, kun hän voi eläytyä vaatteen kautta esimerkiksi tuntemiensa satuhahmojen maailmaan. Tutun hahmon kuva vaatteessa saattaa olla lapselle merkittävä asia. (P. Isotupa, henkilökohtainen tiedonanto, 12.2.2017.)

Yritys tarjosi työn aiheeksi kahta vaihtoehtoa: Martinex tarvitsi lastenvaatesuunnittelua sekä Peppi Pitkätossu että Vaahterämäen Eemeli mallistoihinsa. Vaihtoehtoista valitsin Peppi Pitkätossun. Mielikuvieni perusteella Peppi Pitkätossu -lisenssi oli itselleni suunnittelullisesti mielenkiintoisempi, sillä se tarjoaa paljon värejä ja hauskoja hahmoja.

Aihe valikoitui kiinnostuksen kohteiden lisäksi toimeksiantajan tarpeiden mukaan. Yritys halusi kartoittaa Peppi Pitkätossuun liittyviä mielikuvia suunnittelun tueksi, jota kiireellisessä suunnittelutyössä ei ole ehditty tehdä. Lisäksi Martinex halusi saada tuoretta näkemystä Peppi Pitkätossu -vaatteisiin ja niiden suunnitteluun. Valmiin malliston saa julkaista sen lanseerauksen jälkeen keväällä 2018.

Työ alkaa toimeksiantajaan ja Peppi Pitkätossu -maailmaan tutustumisella, josta edetään tutkimusosioon. Tutkimustulosten analysoinnin jälkeen esitellään malliston suunnitteluprosessi. Lopuksi valmista mallistoa vertaillaan asetettuihin tavoitteisiin.

TOIMEKSIANTAJA OY MARTINEX AB

2

Toimeksiantaja on vuonna 1986 perustettu varsinainen suomalainen Oy Martinex Ab, joka on lahja- ja taloustavaroiden valmistaja ja tukkuliike. Risto ja Tuija Muinosen perustaman perheyriksen tuotevalikoimaan kuuluu muun muassa tekstiilejä, astioita, sisustustavaraa ja leluja. Vuodesta 2003 yritys on omistanut myös suomalaisen lautapelivalmistajan Pelikon koko peliliiketoiminnan. (Oy Martinex Ab 2016.)

Yrityksen tuotteista suurin osa suunnitellaan Raisiossa sijaitsevalla design-osastolla, jossa yrityksellä on omia suunnittelijoita. Nykyisin Martinexin tuotteita myydään yli 50 maassa ympäri maailmaa, esimerkiksi muissa Pohjoismaissa ja Japanissa. (Oy Martinex Ab 2016.)

Merkittävään kasvuun yritys lähti vuonna 1992, jolloin se aloitti Muumi-tuotteiden suunnittelun ja valmistuksen. Vuosien varrella lisenssituotteista on tullut tärkeä osa Martinexin tuoteportfoliota. Suosittuja Martinexin lisenssituotteita ovat muun muassa Pikku Kakkonen, Mauri Kunnas ja Peppi Pitkätossu -tuotteet. (Oy Martinex Ab 2016.)

Yrityksen Peppi Pitkätossu -vaatteita myydään Pippi Långstrump by Martinex -nimellä. Valikoimassa on vaatteita pääasiassa 0–6-vuotiaille tytöille. (Oy Martinex Ab 2016.) Pippi Långstrump by Martinex -tuotteilla on tavoiteltu kasvua erityisesti Ruotsissa ja niiden suosio kotimaassa on tullut yritykselle yllätyksenä (Henkilökohtainen tiedonanto, 14.2.2017).

TAVOITTEET JA TUTKIMUSKYSYMYKSET

3

Työn tavoitteena on suunnitella Oy Martinex Ab:lle kaupallinen Peppi Pitkätossu -lastenvaatemallisto vuoden 2018 kevätseongille. Malliston kohderyhmä on markettiasiakkaat, ja sitä on tarkoitus myydä Ruotsin ja Suomen suurimmissa markettiketjuissa. Vaatteiden materiaaliksi toimeksiantaja on määritellyt trikoon.

Malliston vaatteet suunnitellaan lähtökohtaisesti 0–6-vuotiaille tytöille. Suunnittelun helpottamiseksi kohderyhmä on jaettu kahteen osaan: 0–1,5-vuotiaisiin vauvoihin ja 1,5–6-vuotiaisiin junioreihin. Vauvojen vaatteiden suunnittelussa on otettava huomioon esimerkiksi vaipan vaihto, juniorien vaatteissa taas mahdollisen vaipan käytön lisäksi esimerkiksi liikkumisen helppous ja lasten omat mielipiteet.

Suunnittelun tavoitteena on yhdistää toimeksiantajan, Peppi Pitkätossu -lisenssin ja kohderyhmän vaatimukset toimivaksi lastenvaatemallistoksi. Lisäksi tavoitteena on selvittää, millaisilla keinoilla muotoilija voi tuoda esiin omaa näkemystään Peppi Pitkätossu -lisenssivaatteessa.

Tutkimuskysymykset ovat:

Millainen lastenvaatemallisto yhdistää toimeksiantajan, Peppi Pitkätossu -lisenssin ja kohderyhmän vaatimukset toimivaksi kokonaisuudeksi?

Millaisia asioita pidetään Peppi Pitkätossun henkisinä?

Millaisilla keinoilla muotoilija voi tuoda esiin omaa näkemystään Peppi Pitkätossu -lisenssituotteessa?

3.1 Viitekehys

Viitekehyksessä (kuvio 1) keskiössä on suunniteltava mallisto, jonka tärkeänä osana ovat vaatteiden kuosit ja mallit. Mallistoon vaikuttavat vahvimmin sinisessä ympyrässä oleva toimeksiantaja Martinex ja punaisen ympyrän Peppi Pitkätossu -lisenssi. Martinex ympyrä sisältää esimerkiksi yrityksen brändin ja kaupallisen näkökulman. Peppi Pitkätossu -ympyrä taas sisältää lisenssin vaatimusten lisäksi esimerkiksi mielikuvat Peppi Pitkätossu -maailmasta. Viitekehyksessä yrityksen ja lisenssin välissä on oma näkemykseni vihreässä ympyrässä.

Mallistoon vaikuttavat myös asiakkaiden toiveet oranssissa ympyrässä. Asiakkaiden toiveet on erotettu mallistoympyrästä, sillä asiakkaat eivät välttämättä osaa täysin kertoa mitä kaikkea haluavat lastenvaateilta keväällä 2018. Asiakkaiden toiveita vähemmän vaikuttaa toiseen oranssiin ympyrään nostettu kevään

Kuvio 1. Viitekehys.

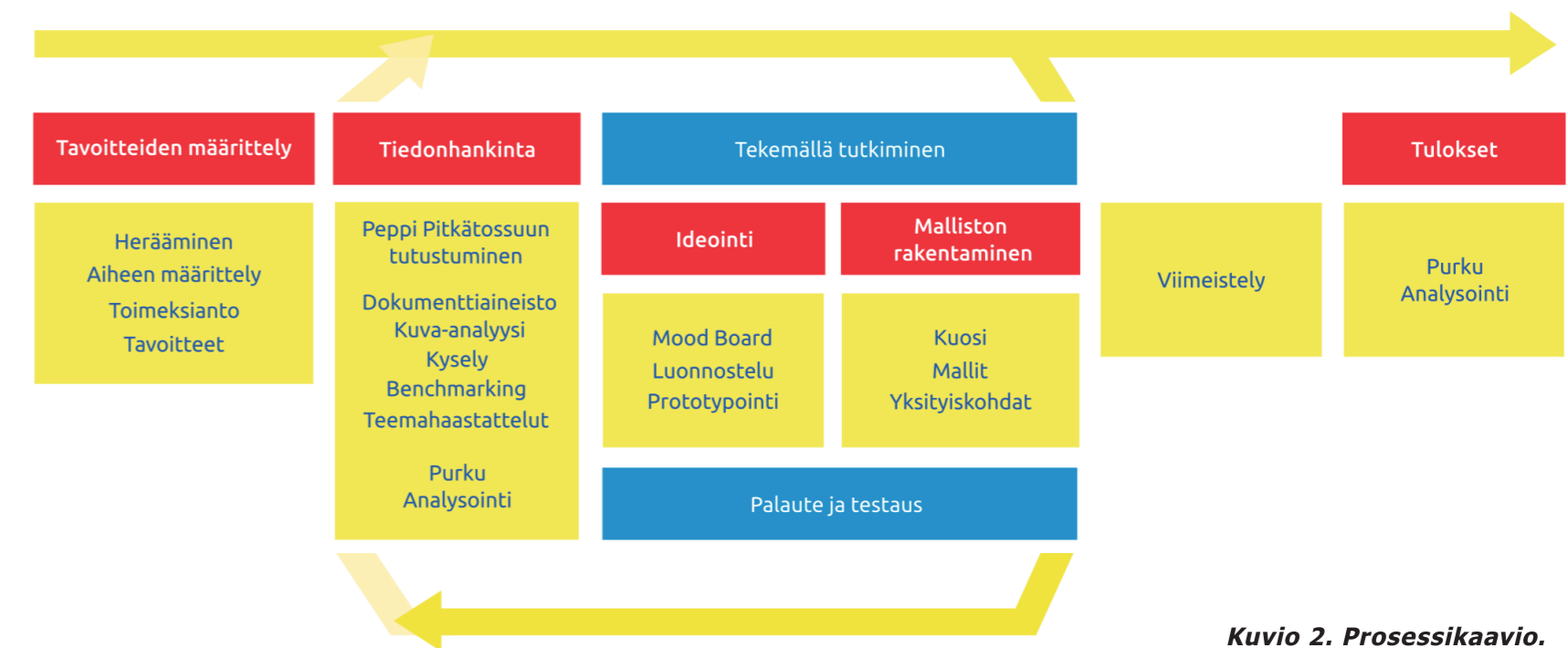
2018 trendit. Lisenssin luonteesta johtuen tulevat trendit eivät ole yhtä merkityksellisiä kuin vaatteiden suunnittelussa yleensä.

Kaikkiin asioihin vaikuttaa vallalla oleva asenneilmapiiri, joka on piirretty kehäksi elementtien ympärille. Asenneilmapiiriin vaikuttavat esimerkiksi yhteiskuntien tapahtumat ja arvokeskustelut.

3.2 Prosessikaavio

Prosessikaavio (kuvio 2) on laadittu kuvaamaan malliston suunnitteluprosessia. Sitä tarkastelemalla pystyin hallitsemaan prosessin etenemistä.

Prosessikaavio alkaa tavoitteiden määrittelystä, josta siirrytään tiedonhankintaan. Kun tiedonhankinnan

Kuvio 2. Prosessikaavio.

tulokset on analysoitu, siirrytään tekemällä tutkimiseen, jossa ideoinnin kautta siirrytään malliston rakentamiseen. Jos mallisto tässä vaiheessa katsotaan palautteen ja testauksen perusteella toimivaksi, voidaan prosessissa siirtyä viimeistelyyn. Palautteen ja testauksen jälkeen voidaan myös palata tarvittaessa takaisin ideointiin tai tiedonhankintaan, jolloin prosessi kulkee kehämäisesti nuolien osoittamalla tavalla.

Viimeisenä prosessikaaviossa perehdytään tuloksiin ja niiden analysointiin. Valmista mallistoa vertaillaan määritelyihin tavoitteisiin.

3.3 Tutkimusmenetelmät

Tutkimuksessa käytetään pääasiassa laadullisia tutkimuksen menetelmiä. Laadullinen eli kvalitatiivinen tutkimus on luonteeltaan kokonaisvaltaista tiedon hankintaa, jonka lähtökohtana on määrällisen mittaamisen sijaan todellisen elämän kuvaaminen. Laadullisessa tutkimuksessa suositaan menetelmiä, joissa tutkittavien näkökulmat pääsevät esille. (Hirsjärvi ym. 2004, 152, 155.) Tutkimusmenetelminä käytetään dokumenttiaineistoa, verkkokyselyä, kuva-analyysiä, haastattelua, benchmarkingia ja tekemiseen perustuvaa tutkimista.

Tutkimuksen tarkoituksena on löytää tutkittavasta aiheesta yhteneväisyyksiä, joten tutkimusaineiston halutaan olevan homogeeninen. Homogeenisyyden tutkiminen vaatii kooltaan pienemmän aineiston kuin heterogeenisyyden tutkiminen, joten se sopii hyvin toteutettavaksi laadullisin tutkimusmenetelmin opinnäytetyön rajoissa. (Tuomi & Sarajärvi 2002, 92.)

Haastattelu

Tutkimuksessa käytetään haastattelumuotona teemahaastattelua. Teemahaastattelussa strukturoidusta haastattelusta poiketen kysymysten järjestys ja muoto voivat vaihdella, mutta siinä käsitellään kuitenkin samat aihepiirit ja teemat (Aaltonen ym. 2005, 11; Hirsjärvi & Hurme 1995, 36).

Tutkimuksessa käytetään myös dialogia haastattelumenetelmänä. Dialogissa tutkija on keskustelussa aktiivinen toimija. Tutkija ei piilota ennakoasenteita vaan tuo ne keskustelutilanteessa avoimesti mukaan. Tutkimustilanne päättyy, kun keskustelu toisen osapuolen kanssa saa luonnollisen loppunsa. (Tuomi & Sarajärvi 2002, 82.)

Opinnäytetyössä teemahaastattelulla ja dialogilla pyritään selvittämään Martinexin työntekijöiden näkemyksiä Peppi Pitkätossu -maailmalle tyypillisistä piirteistä. Lisäksi yrityksen suunnittelijoilta selvitetään, miten he ovat hyödyntäneet mielikuviaan pitkätossuunaisuudesta yrityksen Peppi Pitkätossu -tuotteissa ja tuoneet niihin muotoilijoina omaa näkemystä.

Kysely

Pienten lasten vanhempien mielipiteitä lastenvaatteista ja Peppi Pitkätossusta kartoitetaan verkkokyselyllä. Kysely on survey-tutkimusta, jossa aineistoa kerätään kysymällä vastaajilta kysymyksiä täysin samassa muodossa. Kyselylomakkeiden avulla voidaan kerätä tietoa esimerkiksi mielipiteistä ja käyttäytymisestä. Lomakkeiden etu on, että niiden avulla voi kerätä helposti laajan tutkimusaineiston. (Hirsjärvi ym. 2004, 182, 184, 186.)

Kyselyssä on avoimia, monivalinta- ja asteikkoihin perustuvia kysymyksiä. Se laaditaan Microsoft Forms -ohjelmalla ja sitä jaetaan pienten lasten vanhemmille suunnatuissa Facebook-ryhmissä ja keskustelufoorumeilla, mutta myös suoraan kyselyn kohderyhmään kuuluville.

Kuva-analyysi

Kuva-analyysissä kerättyä kuva-aineistoa tarkastellaan suhteessa etukäteen määriteltyihin kriteereihin ja pyritään löytämään vastauksia tutkimuskysymyksiin. Kuvaa voidaan tarkastella kysymällä mistä se kertoo ja mitä asioita se viestii. Havainnoinnin kohteena voi olla esimerkiksi värit, muodot, sommittelu, syvyys tai tunnelma. Usein kuvan viestistä pyritään erottamaan varsinainen viesti eli denotaation taso ja lisämerkitykset eli konnotaation taso. (Anttila 2005, 366–367; Mäkelä-Marttinen 2009, 41, 43.)

Kuva-analyysi tehdään Tunnetko Peppi Pitkätossun? -kuvakirjan ja Peppi tulee sarjakuvakirjan perusteella. Analyysillä pyritään selvittämään mallistoa varten alkuperäisten kuvakirjojen kuvituksen tyyliä ja asioita, joita ne viestittävät Peppi Pitkätossu maailmasta. Samalla haetaan ideoita vaatemallistoon.

Benchmarking

Benchmarkingilla tarkoitetaan menetelmää, jossa määritellään muiden toimijoiden parhaat menettelytavat, joista voisi olla hyötyä omassa työssä. Menetelmässä opitaan muilta asioista, joissa he ovat hyviä. Vertailukohde voi olla samalta tai eri alalta. (Tuominen 1993, 15.)

Tässä työssä benchmarkingin avulla tarkastellaan, millaisia lisenssituotteeksi luokiteltavia vaatteita muut suunnittelijat ovat suunnitelleet ja millaisin keinoin he ovat tuoneet niihin omaa kädenjälkeään. Samalla benchmarkingin avulla selvitetään millaisia Peppi Pitkätossu -vaatteita on jo markkinoilla.

Dokumenttiaineisto

Dokumenttiaineistolla tarkoitetaan yleisesti kaikenlaisia hyödynnettäviä dokumentteja, kuten kirjoja, kuvia, artikkeleja ja aikaisempia tutkimuksia (Hirsjärvi ym. 2004, 175–178). Aikaisempien tutkimusten hyödyntäminen aineistona säästää aikaa ja vaivaa, sillä tutkimustyötä ei tarvitse tehdä itse.

Opinnäytetyön yksi tärkeimpiä dokumenttiaineistoja on Päivi Roivaisen väitöskirja ”Puettu lapsuus: Löytöretkiä lastenvaatteiden saarille”. Väitöskirjan tutkimustuloksia hyödynnetään lasten mielipiteiden selvittämisessä. Lisäksi Roivaisen tutkimustuloksia käytetään tämän opinnäytetyön tutkimustulosten luotettavuuden arvioimisessa.

Tekemällä tutkiminen

Tekemisperusteisessa tutkimuksessa uutta tietoa saadaan tekemällä sekä tekemisen tuotoksia ja prosessia tarkastelemalla. Tärkeää tekemällä tutkimisessa on aktiivinen dokumentointi, jonka seurauksena syntyy visuaalista tai tekstimuotoista aineistoa, jota voidaan analysoida. (Anttila 2005, 424–426.)

Opinnäytetyössä tutkimuskysymyksiin haetaan vastauksia tarkastelemalla luovaa prosessia, jonka kautta lopputulokseen on päästy. Lisäksi tarkastelun kohteena on valmis mallisto ja sen kuosit.

PEPPI PITKÄTOSSU

4

Koska mallisto suunnitellaan lisenssin pohjalta, on tärkeää perehtyä Peppi Pitkätossuun. Tässä luvussa käsitellään Peppi Pitkätossu -tarinoiden syntyä sekä kuvaillaan tarinoiden maailmaa ja tärkeimpiä hahmoja.

4.1 Astrid Lindgren

Tarinan mukaan ruotsalaisen Astrid Lindgrenin kirjallinen ura alkoi, kun hän kaatui ja joutui olemaan kaksi viikkoa paikoillaan venäytettyään nilkkansa. Tänä aikana Lindgren kirjoitti muistiin tarinat Peppi Pitkätossusta, joita hän oli kertonut iltasatuina tyttärelleen. (Ahola 2002.)

Lindgren tarjosi syntynyttä Peppi-käsikirjoitusta Bonnier-yhtiölle, joka kuitenkin palautti sen. Parannellun käsikirjoituksen Lindgren lähetti Rabén & Sjögrenin lastenkirjakilpailuun, jonka Peppi voitti. Kirja julkaistiin joulumarkkinoille vuonna 1945, ja se menestyi hyvin. Seuraavana vuonna Astrid aloitti työt Rabén & Sjögrenin lastenkirjallisuuden kustannuspäällikkönä. (Lindgren ym. 2011.)

Pitkätossusta kertovat tarinat ovat aiheuttaneet

myös pahennusta. 40-luvun lopulla Pepin hahmoa syytettiin epänormaaliudesta ja itsensä edistyksellisiksi kasvattajiksi mieltäneet pitivät Lindgrenin saturomaanien fantasiaa epätoivottuna pakona todellisuudesta. (Ahola 2002; Nieminen 1997.) Ruotsissa Peppi-tarinoita on viime vuosina syytetty myös rasismista (Henkilökohtainen tiedonanto, 16.1.2017).

Lindgren on luonut Pepin lisäksi monta muuta tunnettua satuhahmoa kuten Vaahteramäen Eemelin, Ronja ryövärintyttären ja Katto-Kassisen (Ab Saltkråkan 2016). Lindgrenin teokset henkivät kirjoitusaikaansa, mutta erityisen merkittävää niissä on lapsinäkökulma. Tunteita ja tunnelmia käsitellään aina lapsen näkökulmasta. (Ahola 2002.)

4.2 Peppi Pitkätossun hahmo ja maailma

Astrid Lindgrenin luoma satuhahmo Peppi Pitkätossu on yhdeksänvuotias tyttö, joka asuu yksin Huvikumpu-nimisessä talossa. Peppi on helposti tunnistettavan näköinen. Hänen hiuksensa ovat porkkananväriset, ja

ne on palmikoitu (kuva 1). Tunnusomaisen huolettoman mekon tai tunikan Peppi on tarinoiden perusteella ommellut itse. Pitkätossun nimeen sopivasti Peppi käyttää aivan liian suuria kenkiä. (Lindgren 2007, 7–8, 10–11.)

Pitkätossun äiti on kuollut ja isä on merikapteeni, joka myrskyn aikana suistui mereen ja katosi. Lindgrenin tarinoissa Peppi arvelee hänen isänsä päätyneen saarelle, jossa hänen isästään on tullut alkuasukkaiden kuningas. (Lindgren 2007, 7–8.)

Pepin ominaisuuksista on tarinoissa korostettu itsenäisyyden lisäksi voimakkuutta. Hän pystyy helposti nostamaan vaikka hevosen, eikä Pepin maailmassa ole esimerkiksi tyttöä voimakkaampaa poliisia (Lindgren 2007, 8).

Vaikka Peppi asuu yksin ilman aikuisia, hänellä on seuranaan Huvikummissa lemmikkiapina Herra Tossavainen ja oma hevonen. Pitkätossun parhaat kaverit ovat naapurissa asuvat lapset Tommi ja Annika, joiden kanssa hän seikkailee kirjojen lyhyissä tarinoissa. (Lindgren 2007, 8, 10.)

Lindgrenin satuhahmo on kutkuttava. Hän edustaa asioita, joita lapset todellisuudessa eivät ole: Peppi on fyysisesti voimakas ja vapaa tekemään mitä haluaa. Peppi tekee myös asioita totutusta poiketen, joka aiheuttaa koomisia tilanteita ja saa pohtimaan omia tottumuksia. Aihepiirit ovat ajattomia ja toimivat niin lapsille kuin aikuisille.

Suunnittelullisesti tarinat tarjoavat monia tilanteita ja hahmoja, joita voi hyödyntää vaatemalliston muotoilussa. Satukirjojen hahmot ovat hauskanäköisiä, vaikka Pitkätossu tarinoista ei aivan perillä olisikaan.

Kuva 1. Peppi Pitkätossu kantaa hevostaan (Lindgren ym. 1993).

4.3 Ingrid Vang Nyman

Tanskalaislähtöinen kuvittaja Ingrid Vang Nyman kuvitti alun perin kaikki Lindgrenin Peppi-kirjat. Hänen kädenjälkensä yhdistetäänkin voimakkaasti Peppi Pitkätossuun. (Ab Saltkråkan 2016.)

Nyman suhtautui kuvitustyöhön palolla. Tapaturmassa sokeutuneesta silmästä huolimatta hän opiskeli taideakatemiassa Kööpenhaminassa ja muutti Tukholmaan opintojen loputtua. (Lindgren ym. 2011.)

Taiteilijan uran merkittävimmät teokset syntyivät Peppi-kuvitusten tavoin 40-luvun loppupuolella. Hänen mielestään lastenkirjojen kuvitusten piti olla yhtä tasokkaita kuin aikuisille suunnatut kuvitukset. (Ab Saltkråkan 2016.)

TUTKIMUS- TULOKSET

5

Tässä luvussa kuvataan ja analysoidaan tutkimusmenetelmillä saatuja tuloksia. Luvussa edetään benchmarkingin kautta kuva-analyysiin, käydään läpi verkkokyselyn ja teemahaastattelun tuloksia, sekä selvitetään lasten vaatemieltymyksiä ja kevään 2018 trendejä dokumenttiaineistoa käyttäen.

5.1 Benchmarking

Benchmarking tehtiin tutkimalla muiden yritysten lisenssituotteita. Menetelmällä tarkasteltiin myös, millaisin keinoin ne ovat tuoneet tuotteisiin omaa kädenjälkeään.

Tarkastelun kohteeksi valikoitui ruotsalainen tavarataloketju Åhléns Ab, suomalainen vaate- ja lifestylebrändi IVANA Helsinki Ky sekä astioistaan tunnetut Muurla Design Marketing Oy ja Fiskars Sweden Ab:n Rörstrand. Skandinaavisesta tyylistä poiketen menetelmällä tarkasteltiin myös japanilaisen Sanrio Co:n Hello Kitty -tuoteperheen tuotteita.

5.1.1 Åhléns

Åhléns kuvailee itseään yhdeksi Ruotsin johtavista tavarataloketjuista ja brändeistä (Åhléns Ab 2016). Yrityksellä on oma Peppi Pitkätossu -lastenvaatemallisto, jota tarkastelemalla benchmarking on luonnollista aloittaa (kuva 2).

Tavarataloketjun Peppi-mallistossa on vauvojen vaatteita yllättävän vähän. Sen sijaan valikoimassa on paljon leikki-ikäisten mekkoja ja pyjamia. Vaatteiden mallit ovat hyvin yksinkertaisia perusmalleja, mutta niissä on leikitty usein erilaisten kankaiden yhdistelyllä esimerkiksi leikkaamalla molemmat hihat ja miehusta erilaisesta kuosista.

Ketjun Peppi Pitkätossu -vaatteet ovat hyvin samankaltaisia kuin Martinexin vastaavat. Martinexin tavoin vaatteissa on käytetty paljon painettuja pallokuoseja ja kudottuja raitoja, joihin on painettu Peppi-tarinoiden hahmoja. Raita- ja pallotrikoota voi tietenkin leikata kahteen suuntaan, mutta ketjun hahmoja sisältäviä kuoseja vain yhteen suuntaan.

Peppi Pitkätossu -hahmoista tehdyt kuosit ovat yksinkertaisia, mutta toimivan näköisiä. Niissä esiintyy Pepin lisäksi muita Peppi Pitkätossu -kirjoista tuttuja ihmishahmoja. Hahmojen taakse ei ole tuotu suunnittelijan itsensä piirtämiä elementtejä vaan niissä on luotettu alkuperäisten kuvien toimivuuteen. Kuoseissa osa satukirjojen alkuperäisistä kuvista on käännetty peilikuvaksi rytmin parantamiseksi. Åhlénsin kuosien tausta on usein vaalea, joko meleerattu tai meleeraamaton trikoo.

Yrityksen lastenvaatteissa on käytetty 100 % puuvillatrikoota tai puuvilla-elastaanitrikoota. Osa materiaalista on myös ekologista puuvillaa.

Tavarataloketjun valikoimasta löytyy myös selvästi pojille suunnattuja vaatteita, kuten uimahousuja ja alusvaatteita. Vauvojen vaatteet ovat unisex-henkisiä. Åhlénsin tuotteet osoittavatkin, että Peppi Pitkätossu -lisenssi taipuu hyvin sekä tytöille että pojille suunniteltuihin tuotteisiin.

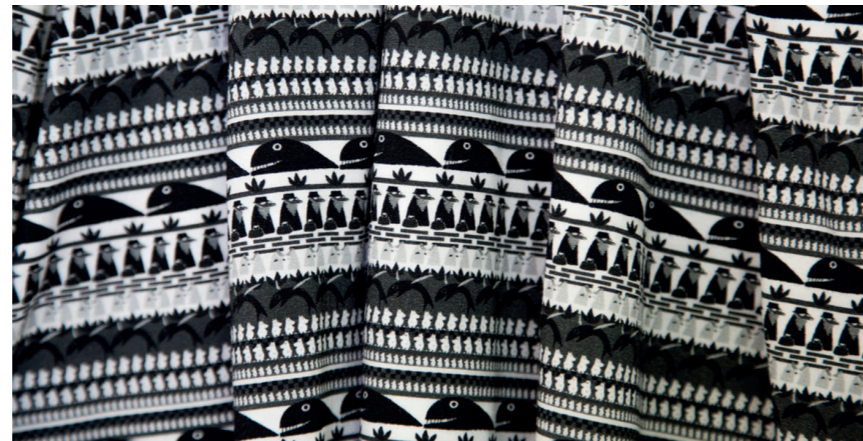
Kuva 2. Kuvakollaasi Åhléns.

5.1.2 Moomin by Ivana Helsinki

IVANA Helsinki Ky:n Muumi-lisenssin vaatteet eivät perustu vain lisenssiin, vaan ne ovat myös trendikkäitä muotivaatteita. Muumi-hahmot on useissa vaatteissa piilotettu kuoseihin niin, ettei niitä välttämättä ensisilmäykseltä huomaa (kuva 3).

Suunnittelijan taiteellinen näkemys pääsee näkymään yrityksen lisenssivaatteissa vahvasti. Suunnittelija on inspiroitunut muumien maailmasta ja tuonut sen tunnelmaa vaatteisiin väri- ja mallivalinnoilla. Toisaalta suunnittelija Paola Suhosen melankolinen skandinaavinen tyyli ei ole ristiriidassa Muumi-lisenssin tunnelman kanssa.

Vaatteissa käytetyt kuvat henkivät animaatiosarjaa enemmän alkuperäisten Muumi-kirjojen tunnelmaa ja Tove Janssonin kädenjälkeä. Osassa kuoseista on käytetty erittäin isoja kuvia, jolloin hahmot eivät näy vaatteissa kokonaisina vaan rajautuvat vaateen saumoista. Päinvastaisesti osassa kuoseista muumit on taas esitetty niin pieninä, että ne paljastavat muotonsa vain lähemmällä tarkastelulla.

Kuva 3. Kuvakollaasi Moomin by Ivana Helsinki.

5.1.3 Muurla ja Rörstrand

Seuraavaksi tarkasteluun on otettu Peppi Pitkätossu -lisenssituotteita, joihin voi helposti törmätä suomalaisissa marketeissa (kuva 4). Suomalainen Muurla ja Fiskars Sweden Ab:n Rörstrand valmistavat muun muassa astioita ja edustavat Åhlénsin ja IVANA Helsinkiin tavoin skandinaavista tyyliä. Molempien valikoimasta löytyy Peppi Pitkätossu -astioita. Vaikka yritykset eivät suunnittele vaatteita, voidaan niiden tavasta käyttää ja muokata lisenssin kuvamateriaalia löytää vaatemallistossa hyödynnettäviä asioita.

Useissa astioissa Peppi-kuvia on hyödynnetty sellaisenaan yrityksen perusmallistossa jo olevaan astiamalliin. Esimerkiksi Muurlan vihreässä emalimukissa alkuperäiskuvaa ei ole muokattu juurikaan: muotoilija on vain valinnut kuvan taakse sopivan taustavärin. Pepin kuvan asettelulla mukiin sisäpinnalle suunnittelija on saanut tuotteeseen leikkisyyttä.

Rörstrandin astioissa suunnittelijat ovat työstäneet alkuperäisiä kuvia. Esimerkiksi Peppi-lautasen kuvaa ei tällaisena löydy mistään kuvakirjasta, vaan alkuperäistä kuvaa on muokattu rauhallisemmaksi käyttötarkoitusta varten. Alkuperäisestä kuvasta on poistettu elementtejä ja hahmojen paikkaa on muutettu niin, että Peppi on keskiössä. Lautasen kuvan alareunaa on jatkettu vihreällä värialueilla ja alkuperäisestä kuvasta leikatuilla kukilla.

Kuva 4. Kuvakollaasi Muurla ja Rörstrand.

Opinnäytetyö, Turun ammattikorkeakoulu
Joel Törrönen, 2017

5.1.4 Sanrion Hello Kitty

Viimeiseksi benchmarkingin kohteeksi valittiin japanilaisen Sanrio-yhtiön suosittu Hello Kitty -tuotesarja (kuva 5). Lisenssi ei edusta skandinaavista tyyliä, joten sitä tarkastelemalla voidaan löytää jotakin uutta ja poikkeavaa, jota voisi hyödyntää myös Peppi Pitkätossu -mallistossa. (Sanrio Co 2017.)

Hello Kitty -tuotteita on vaatteista keittiövälineisiin ja niissä seikkailee vektorigrafiikkamainen yksinkertainen valkoinen kissa. Hahmo on hyvin japanilaishenkinen, ja tuoteperheen tuotteet on suunniteltu söpöiksi ja tyttömäisiksi. Useiden tuotteiden värimaailma on tyttömäisen punainen tai hempeän vaaleanpunainen.

Kissahahmoa on käytetty monella tapaa. Hahmoa ei esitetä kaikissa tuotteissa kokonaisena, vaan siitä on käytetty myös pelkkää päätä tai kasvoja. Kissan pää onkin tunnistettava logomainen elementti, ja joissakin tuotteissa se on yksinkertaistettu ääriivoiksi ilman, että sen tunnistettavuus kärsii.

Hello Kitty -tuotteissa esiintyy paljon tekstiä. Tuotteisiin on toistuvasti lisätty brändin nimi, mutta myös muita tunnelmaan sopivia tekstejä.

5.1.5 Yhteenveto

Markkinoilla olevissa tuotteissa näkyi selvästi lisenssin kuva-aineiston rajallisuus. Suosituimmat Peppi-kuvat löytyivät lähes jokaisen valmistajan mallistoista. Benchmarkingin perusteella onkin haasteellista luoda erottuvuutta muista Peppi Pitkätossu -lisenssin tuotteista valituilla kuva-aiheilla. Erottuvuus vastaavista tuotteista täytyy saavuttaa muilla tavoin.

Åhlensin Peppi-vaatteet ovat hyvin samankaltaisia kuin Martinexin valmistamat. Molemmat yritykset olivat tuoneet peppimäisyyttä mallistoihinsa samoilla keinoilla, kuten kuosien leikkisillä yhdistelmillä, pallo- ja raitatrikoilla ja paikataskuilla. Kilpailuasetelman takia olisi toivottavaa, että suunniteltava lastenvaatemallisto eroaisi positiivisesti Åhlensin Peppi-tuotteista.

IVANAhelsinkin Muumi-malliston vaatteissa suunnittelija

Opinnäytetyö, Turun ammattikorkeakoulu
Joel Törrönen, 2017

Kuva 5. Kuvakollaasi Hello Kitty.

on toteuttanut omia muotoilullisia visioita niin vahvasti, että lisenssin hahmot ovat jopa osin piilotettu vaatteisiin. Tätä Martinex ei halunnut lähteä mallistolla tavoittelemaan, sillä yrityksen mielestä peppimäisyys saa rehellisesti näkyä vaatteessa (Henkilökohtainen tiedonanto, 24.11.2016).

Opinnäytetyönä tehtävässä mallistossa on tarkoitus käyttää trikoon painamiseen rotaatiopainomenetelmää. Puuvillatrikoota on mahdollista leikata kahteen suuntaan, joten on perusteltua, että suunnitellut kuosit toimisivat myös kumpaankin suuntaan leikattuina. Kuosin toimivuutta kumpaankin suuntaan voidaan perustella myös käyttäjäkokemuksella, sillä lapset tutkailevat hahmoja päällä olevasta vaatteestaan juuri väärinpäin. (Henkilökohtainen tiedonanto, 3.1.2016.) Benchmarkingin perusteella Peppi-tuotteiden kuosisuunnittelussa oli harvoin päädytty moneen suuntaan leikattaviin ratkaisuihin. Tämä voi johtua yksinkertaisesti tietokonetyöskentelyn kuvan monistamisen helppoudesta ja kehittyneistä valmistus- ja painomenetelmistä (Henkilökohtainen tiedonanto, 3.1.2017). Toisaalta syy voi liittyä kuvien luonteeseen. Kenties ihmishahmoja on kynnys kääntää väärinpäin.

Hello Kitty -tuotteissa hahmoa on muokattu ja sovellettu monipuolisemmin kuin markkinoilla olevissa Peppi-tuotteissa. Myös Peppi-tuotteissa voisi hyödyntää Pepin hahmon yksityiskohtia esimerkiksi punaisia lettejä tai raitaisia sukkia.

Pepin pää ei kenties ole yhtä yksinkertaistettu ja söpö kuin logomainen kissa, mutta Hello Kitty -tuotteiden yksinkertaisuutta voisi hyödyntää myös Peppi-tuotteissa. Sanrion tuotteissa tunnetut hahmot ovat pääosassa, ja myös Peppi-tuotteissa voidaan luottaa Pepin vetovoimaan ja karsia turha kikkailu.

5.2 Kuva-analyysi

Kuva-analyysi tehtiin Tunnetko Peppi Pitkätossun? -kuvakirjan ja Peppi tulee -sarjakuvakirjan perusteella. Molemmat teokset on kuvittanut Peppi-teoksien luottokuvittaja Ingrid Vang Nyman. Analyysillä pyrittiin

selvittämään mallistoa varten alkuperäisten kuvakirjojen kuvituksen tyyliä ja millaisia asioita ne viestittävät Peppi Pitkätossu -maailmasta.

Kuvituksen tyyli on perinteisille sarjakuville tyypillistä ja yksityiskohtaista (kuva 6). Hyvänä vertailukohtana

Kuva 6. Esimerkki kuvituksen tyylistä (Lindgren ym. 1993).

kuvitukselle voisi pitää vaikka Tintti-sarjakuvia.

Kirjojen kuvituksessa käytetään voimakkaita, puhtaita perusvärejä ja muita kirkkaita värejä, kuten vihreää. Käytetyt värit ovat näköjärjestelmän päävärejä (Arnkil 2007, 73). Kuvituksen taustaväriä on usein kirkas keltainen valkoisen sijaan (kuva 7). Ääriviivat on piirretty mustalla ja piirrosjälki on elävää. Kuvakirjoissa korostuu taiteilijan kädenjälki ja kuvien yksityiskohtaisuus.

Kuvituksessa on hyödynnetty komplementtivärejä, eli vastavärien yhdistelmiä, sekä rajuja rajakontrasteja. Aivot reagoivat erityisen voimakkaasti rajakontrasteihin ja vastavärimekanismit ovat keskeisiä ihmisen värinäölle. Rajakontrasteja ja vastavärejä hyödyntäen on helppo luoda hyvin eloisa vaikutelma, jota taiteilija on kuvituksessaan hyödyntänyt. (Arnkil 2007, 102.)

Kirjoissa Peppi kuvataan usein malliltaan yksinkertaisessa kirkkaan sinisessä tunikassa, joka on paikattu punaisilla paikoilla. Hahmon vaatetus ei ole kovinkaan huoliteltua ja esimerkiksi Pepin sukat

Kuva 7. Ote Peppi tulee: Sarjakuvia: Osa I -sarjakuvakirjasta (Lindgren ym. 2011)

ovat eriparia. Useissa kuvissa Pepin ja hänen ystäviensä päällä nähdään pystyraitaa.

Pepin toiminta kuvataan huolettomana. Hän tekee asioita totutusta poikkeavalla tavalla ja säilyttää tavaroita milloin missäkin. Kirjoissa Peppi päättää itse mitä haluaa tehdä, eikä tarvitse lupaa ja rohkaisua muilta, varsinkaan aikuisilta.

Kuvakirjojen pohjalta pitkätossumaisuus syntyy kirkkaista väreistä, rajuista rajakontrasteista, vastaväreillä leikkimisestä, raidoista, elävyydestä ja epäsymmetrisyydestä. Nämä seikat tulevat huomioitua automaattisesti käyttämällä alkuperäisten kuvakirjojen kuvituksia mallistossa, mutta niitä voidaan suunnittelussa myös korostaa.

5.3 Kysely

Vanhempien mielipiteiden kartoittamiseksi tein Microsoft Forms -ohjelmalla verkkokyselyn, jota jaettiin pienten lasten vanhemmille suunnatuissa Facebook-ryhmissä ja keskustelufoorumeilla. Kyselyä jaettiin myös suoraan

pienien lasten vanhemmille, jotka innostuivat jakamaan sitä eteenpäin. Ei voida tarkkaan sanoa, missä ja kenelle kyselyä on lopulta jaettu. Tuloksia analysoimalla sain hyödyllistä tietoa malliston suunnittelua varten.

Kyselyyn tuli 230 vastausta. Lähes kaikki vastaajista oli naisia. Vastaajista vain seitsemän mainitsi olevansa miehiä ja kaksi edustavansa jotakin muuta sukupuolta (kuvio 3). Kysely onkin tavoittanut jostakin syystä paremmin naisia tai vain naiset ovat kokeneet kyselyn aiheen mielenkiintoisena. Tämä ei ole työni kannalta kuitenkaan huono asia, sillä usein lapsiperheissä äidit valitsevat ja ostavat lapsiensa vaatteet (Roivainen 2016, 199).

Noin 90 prosenttia vastanneista ilmoitti olevansa 20–39-vuotiaita, mikä on tutkimuksen kannalta hyvä asia, sillä vuonna 2016 kaikkien synnyttäjien keski-ikä oli 30,6 vuotta (Tilastokeskus 2016). Lisäksi vastanneista vain neljä kertoi, ettei osta lastenvaatteita ollenkaan (kuvio 4) ja 87 prosenttia mainitsi ostavansa vaatteita nimenomaan omille lapsilleen. Voidaankin olettaa, että kysely onnistui löytämään kohdeyleisönsä ja siihen vastanneilla on

omakohtaisia kokemuksia aiheesta.

Kyselyyn vastanneet kuvailivat Peppi Pitkätossu -hahmon luonnetta eniten sanoilla iloinen ja rohkea. Iloinen mainittiin 60 ja rohkea 47 kertaa. Myös satuhahmon fyysinen ja henkinen vahvuus sekä itsenäisyys mainittiin useasti. Vahvuus mainittiin 30 ja itsenäisyys 27 vastauksessa. Muita suosittuja vastauksia olivat esimerkiksi villi (22 mainintaa), hauska (20 mainintaa) ja värikäs (19 mainintaa). Kuviossa 5 on kuvattu suosituimpia vastauksia. Mitä suurempi kuvan teksti on, sitä useammin se mainittiin kyselyssä.

Luonnehdinnat peppimäisyydestä ovat hyvin linjassa kuvakirjojen pohjalta tehtyyn kuva-analyysiin ja tukevat näkemystä siitä, että iloiset ja rohkeat värit liitetään vahvasti Peppi Pitkätossu -maailmaan. Malliston kuoseilla, värivalinnoilla ja -yhdistelmillä on helppo tukea mielikuvia lisenssin värikkydestä

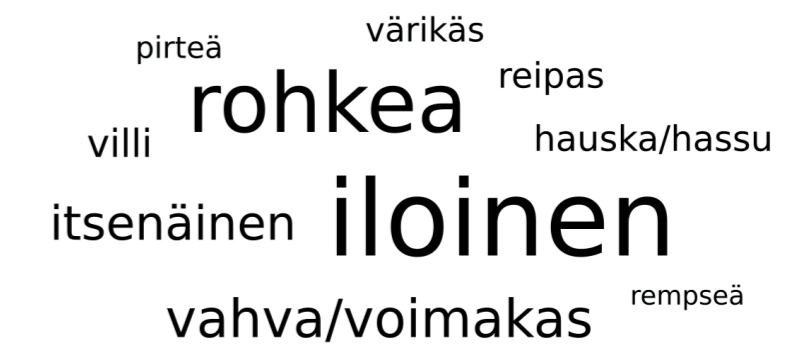
Kuvio 3. Kyselyyn vastaajien sukupuolijakauma.

Kuvio 4. Kenelle vastaajat ostavat lastenvaatteita.

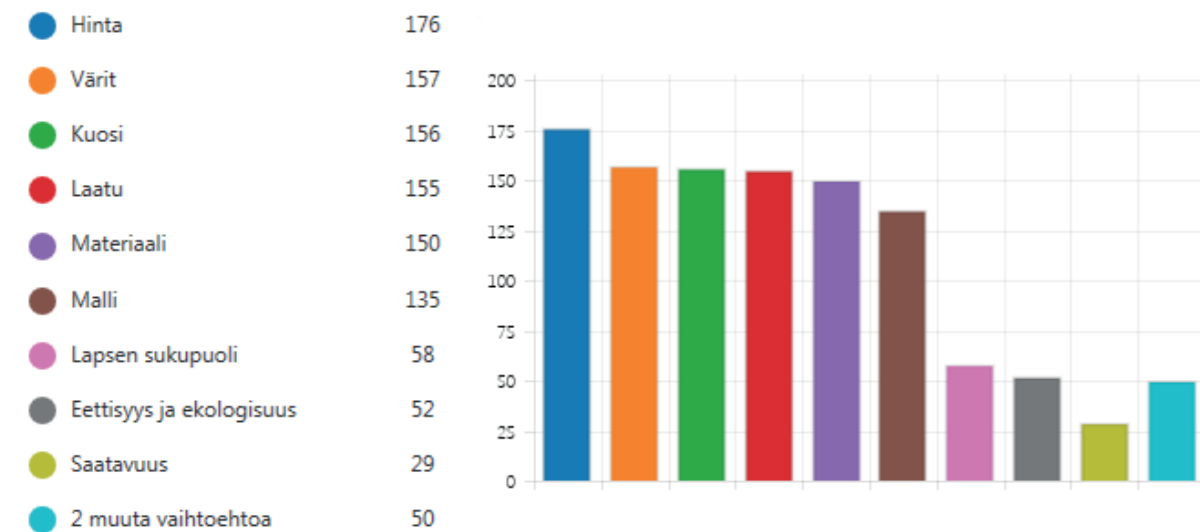

Kuvio 5. Pepin luonteen suosituimmat kuvailut.

ja iloisuudesta. Mielikuvia vahvuudesta ja itsenäisyydestä voidaan tukea esimerkiksi valitsemalla vaatteisiin sopivia kuva aiheita, käyttäjälähtöisellä suunnittelulla sekä vaatteissa liikkumisen ja niiden pukemisen helpottamisella.

Lastenvaatteiden hintaa pidettiin suurimpana ostopäätökseen vaikuttavana asiana (kuvio 6). Kyselyn perusteella hinnan jälkeen seuraavaksi tärkeimpinä asioina pidettiin vaatteiden laatua sekä selvästi ulkonäköön liittyviä asioita kuten kuosia ja värejä. Sen sijaan yllättävän vähän ostopäätökseen kerrottiin vaikuttavan lapsen sukupuoli, joka valittiin eniten vaikuttavien asioiden listalle vain 58 kertaa. Vastaajat eivät myöskään katsoneet tuttuja hahmoja tärkeiksi

Kuvio 6. Lastenvaatteiden ostopäätökseen vaikuttavia asioita.

ostopäätöksiä tehdessään, eikä vastausvaihtoehto päässyt 10 merkitsevimmän asian joukkoon. Sen sijaan avovastausten mukaan lisenssivaatteet aiheuttivat ärtymystä, ja tutut hahmot vaikuttivat negatiivisesti joidenkin vastaajien ostopäätökseen.

Kyselyssä kerättiin avoimilla kysymyksillä vastaajien mielipiteitä siitä, millainen on hyvä lastenvaate ja mikä nykyisessä lastenvaatetarjonnassa ärsyttää vastaajia. Avovastauksiin vastattiinkin ahkerasti, vaikka se kyselyssä ei ollutkaan välttämätöntä. Kyselyn hyödyllisyyttä lisäsi se, että useassa vastauksessa tunnuttiin kertovan omakohtaisista kokemuksista hyvin yksityiskohtaisesti.

Avovastausten mukaan hyvän lastenvaateen piti olla kestävä ja käytännöllinen esimerkiksi puettavuudeltaan. Suurimpina ongelmia tämänhetkisessä lastenvaatetarjonnassa pidettiin

- kallista hintaa
- sukupuolittuneisuutta ja unisex-vaatteiden vähyyttä
- heikkoa laatua
- aikuismaisuutta
- säätövaran puutetta
- kokojen vaihtelua valmistajien välillä.

Kyselystä käy ilmi, että vastaajat eivät ole tyytyväisiä lastenvaatteiden hinta-laatusuhteeseen. Toisaalta he eivät kuitenkaan olleet valmiita maksamaan laadukkaiksi kokemistaan pienten vaatemerkkien tuotteista. Suunnittelussa onkin pyrittävä suunnittelullisin ratkaisuin laadukkaaseen tuotteeseen, joka ei kuitenkaan nostaisi tuotteen hintaa merkittävästi.

Erityisesti heikkolaatuiset materiaalit harmittivat vastaajia. Vaatteiden toivottiin kestävän pesua 60 asteen lämmössä ilman materiaalien nukkaantumista ja värien haalistumista.

Kyselyn perusteella voidaan päätellä, että yksi suuri puute lastenvaatemarkkinoilla on vaatteiden sukupuolittuneisuus. Vastaajat kokivat ongelmalliseksi, että jo pienten vauvojen vaatteet on suunnattu selvästi pojille tai tytöille. Unisex-henkisillä vaatteilla on kysyntää.

Peppi Pitkätossu -lisenssivaatteiden sopivuutta eri sukupuolille yritettiin kyselyssä selvittää mielipidettä mittaavilla kysymyksillä. Peppi Pitkätossu -aiheiset vaatteet katsottiin sopivan erityisen hyvin tytöille,

mutta vaatteiden sopivuus pojille jakoi mielipiteitä puolesta ja vastaan. Kokonaisuutena Peppi-aiheisiin pojille suunnattuihin vaatteisiin suhtauduttiin kuitenkin varovaisen myönteisesti. Vaikka mallistoa lähdetään suunnittelemaan yrityksen toiveesta erityisesti tytöille, kannattaa kyselyyn vedoten mallistoon sisällyttää myös unisex-vaatteita.

Yllättävän moni vastaajista kertoi ulkomaisen tuotannon ärsyttävän, tämä siitäkkin huolimatta, että ostopäätökseen ekologisuudella ja eettisyydellä ei katsottu olevan suurta merkitystä. Pienten kotimaisten lastenvaatemerkkien valikoimaa ja laatua keuhuttiin, mutta merkit koettiin liian kalliiksi.

Kokonaisuutena kyselyn vastaukset ovat hyvin linjassa Päivi Roivaisen ”Puettu lapsuus: Löytöretkiä lastenvaatteiden saarille” -väitöskirjassa tehtyyn analyysiin. Lastenvaatteiden sopiviksi ominaisuuksiksi katsotaan sekä kyselyn että Roivasen analyysin mukaan käytännöllisyys, mukavuus, iloisuus, värikkyyys ja lapsenomaisuus. Lapsille ehdottoman epäsopivina ominaisuuksina pidetään aikuismaisuutta, seksikkyyttä,

epäkäytännöllisyyttä ja epämukavuutta. (Roivainen 2016, 310–311.)

Ratkaisuehdotuksia lastenvaatteissa ilmenneisiin ongelmiin

Se, millaisen kuosin suunnittelija suunnittelee, vaikuttaa kuosin värinkeston. Kuosillisten vaatteiden kestävyys kannalta on merkityksellistä myös se, millaisilla väreillä kuosit painetaan. Laadukas painoväri kestää heikkolaatuista paremmin pesua. (Henkilökohtainen tiedonanto, 14.2.2017.)

Malliston kuosit on tarkoitus painaa perinteisellä rotaatiopainotekniikalla. Yleisesti rotaatiopainossa käytetään reaktiivi- tai pigmenttivärejä. Reaktiivivärit pureutuvat painettavan materiaalin kuituun, mikä parantaa värien kestoja. Pigmenttivärit taas jäävät materiaalin pinnalle ja haalistuvat siksi reaktiivivärejä nopeammin, joskin nykyisin niiden kesto on parantunut. (Henkilökohtainen tiedonanto, 14.2.2017.)

Pigmenttivärit ovat reaktiivivärejä edullisempia ja ne

soveltuvat hyvin vaaleiden kuosien painamiseen. Mitä tummempi painettava värialue on, sitä enemmän se vaatii pigmenttiä. Kannattaakin harkita reaktiivivärien käyttöä, jos suunniteltu kuosi sisältää paljon laajoja tummia alueita. Toisaalta suuria tummia värialueita on kuosissa hankala saada kestäväksi, vaikka painamiseen käytettäisiin reaktiivivärejä. Erityisen hankalaa on saada musta säilyttämään sävynsä pesusta toiseen. (Henkilökohtainen tiedonanto, 14.2.2017.)

Rotaatiopainossa kuosin värit erotellaan ja painetaan yleensä valkoiselle kankaalle. Kuosi voidaan painaa pigmenttivärillä myös värilliselle kankaalle, jolloin läpivärjätyn kankaan väri muodostaa kuosin yhden värin, esimerkiksi taustavärin. Painettavat sävyt on valittava kankaan väriin mukaan, sillä usein painoväri kuultaa hieman läpi. Tekniikka on ihanteellinen värinkeston kannalta, sillä läpivärjätynä kangas säilyttää värinsä luonnollisesti paremmin kuin kangas, jossa väri on vain painettuna kuidun pinnalla. (Henkilökohtainen tiedonanto, 14.2.2017.) Menetelmän soveltaminen lisenssituotteisiin voi olla haastavaa, sillä lisenssituotteissa hahmojen

halutaan olevan mahdollisimman lähellä alkuperäisiä kuvia. Menetelmä soveltuu kuitenkin hyvin esimerkiksi kuoseihin, joissa hahmot esitetään ääriivoina – jos lisenssin brandbook sen sallii.

Mitä pidempiä tuotteen puuvillakuidut ovat, sitä laadukkaampi se on. Jos kuitu on lyhyttä, alkavat sen päät törröttää käytössä nopeasti. Kuluttajat saattavat sekoittaa tämän värien haalistumiseen, vaikka todellisuudessa ongelman aiheuttaa huonolaatuinen materiaali. (Henkilökohtainen tiedonanto, 14.2.2017.)

Kuidun törröttämisen aiheuttamaa nukkaantumista voidaan ehkäistä käyttämällä tuotteissa kampapuuuilla, jossa lyhimmät kuidunpätkät on poistettu. Nykyisin kampapuuuilla sijasta voidaan käyttää myös muita viimeistelymenetelmiä. Kuidun päät saatetaan esimerkiksi polttaa, joka ei tosin ole jatkuvaa kulutusta kestävä viimeistelytapa. Nykyisin on alettu suosia myös luomupuuuilla, jossa kuitujen pituus on luontaisesti lyhyttä. (Henkilökohtainen tiedonanto, 14.2.2017.)

Nukkaantumisen esteettistä haittaa voi vähentää myös

käyttämällä erityisesti aikuisten vaatteissa käytettyä eläväpintaista trikoota, joista nukkaa ei välttämättä huomaa. Esimerkiksi pippuritrikoossa on jo valmiiksi elävä pinta. Sen huoleton ja rento vaikutelma voisi sopia myös hyvin Peppi Pitkätossu -lisenssiin.

Lapsi on luonnostaan innokas liikkumaan ja oppimaan uutta. Motorisia taitoja harjoitellaan leikkiessä, mutta myös toistaen liikkeitä ilman, että siihen liittyisi varsinaista leikkiä. (Karling ym. 2008, 121–122.) Ei ole siis ihme, että myös kyselyyn vastaajat toivoivat lastenvaateilta käytännöllisyyttä ja etteivät ne rajoittaisi lapsen leikkimistä.

Joustavat materiaalit ovat perusteltu valinta lastenvaatteisiin, sillä ne mukautuvat lapsen liikkeisiin. Joustavuus voi myös helpottaa vaatteiden pukemista, joka katsottiin kyselyssä tärkeäksi lastenvaateiden ominaisuudeksi. Kyselyn vastauksissa harmiteltiin esimerkiksi lastenvaateiden liian pieniä pääniteitä. Lapsen pää on aikuiseen verrattuna suhteellisen iso. Esimerkiksi vastasyntyneen pää on neljäsosa koko vartalon pituudesta kun aikuisella suhdeluku on yksi

kahdeksasosa. (Karling ym. 2008, 128.) Vauvojen ja lasten vaatteissa lasten suuri pää on yleisesti huomioitu pääntien koossa ja tekemällä pääntielle halkio toiselle tai molemmille puolille helpottamaan pukemista.

Lapset kasvavat nopeasti ja odotetusti kyselyyn vastaajat pitivät tarpeellisina vaatteiden säätömahdollisuuksia. Erityisesti erilaiset käänteet hihansuissa ja lahkeissa koettiin toimiviksi ratkaisuksi vaatteiden käyttöä pidentämiseen. Käänteet perustuvat ajatukseen, että ne ovat toimivia ja esteettisiä sekä käännettynä että avattuina. Käänteellisten mallien tekemiseen tarvitaan kuitenkin enemmän materiaalia kuin käännettömien, mikä lisää vaatteiden hintaa.

Lasten housuissa ja leggingseissä käytetään yleisesti vyötäröllä kuminauhoja parantamassa istuvuutta sekä mukautuvuutta lapsen liikkeisiin ja fyysiseen kasvuun. Joidenkin valmistajien vaatemallien vyötäröllä olevaa kuminauhaa on mahdollisuus säätää. Käänteitä voi hyödyntää myös vyötäröllä, jossa esimerkiksi korkea resori tuo säädettävyyttä. Myös tällöin ideana on, että vaatetta voidaan käyttää joko resori käännettynä tai

suorana.

Vauvojen bodyjen haarassa voi olla tuplarivistöt neppareita, jolloin vaatteiden pituutta ja käyttöikää voidaan pidentää. Näin bodyt sopivat hyvin myös erityisen pitkäselkäisille vauvoille. Lisäksi vauvojen bodeihin myydään erillisiä jatkopaloja. Neppareilla kiinnitettävät jatkopalat sopivat tietenkin vain bodeihin, joissa nepparit ovat samassa kohtaa jatkopalojen neppareiden kanssa.

Lastenvaateissa kasvuvara varmistetaan usein kaavoittamalla vaatteeseen väljyyttä. Liian iso asu saattaa kuitenkin hankaloittaa lapsen liikkumista ja tuntua epämukavalta.

5.4 Teemahaastattelu

Teemahaastattelu toteutettiin pienryhmässä yrityksen omissa tiloissa. Haastattelussa haastateltiin kolmea Martinexin omaa suunnittelijaa, jotka ovat työskennelleet lisenssimuotoilun parissa vuosia. Haastattelussa käytettiin myös dialogia haastattelumenetelmänä: osallistuin keskusteluun omien kokemuksieni pohjalta.

Teemahaastattelussa haastateltavat vertailivat Peppi Pitkätossu -tuotteiden suunnittelua Muumi-tuotteiden suunnitteluun, sillä he työskentelevät Martinexissa myös Muumi-lisenssin parissa.

Haastatteluun osallistuivat Minna Hätinen, Pia Isotupa ja Taina Karakus. Hätinen on kuvataiteilija (AMK) ja julkaisugraafikko. Lisäksi hänellä on yritystaustaa sisustusalaan. Isotupa on vaatevalmistaja (AMK) ja hän on työskennellyt vaatesuunnittelun parissa vuodesta 2002. Karakus on vaatealan artesaani sekä teollinen muotoilija (AMK), ja on työskennellyt lisenssituotteiden parissa vuodesta 2008.

Lisenssimuotoilussa suunnittelu katsottiin tapahtuvat tiukkojen raamien sisällä. Tavallisten tuotteiden suunnittelussa rajoja asettaa esimerkiksi yrityksen brändi, mutta lisenssituotteissa tämän lisäksi tulee huomioida lisenssin ohjeistukset. Peppi Pitkätossu -tuotteiden ohjeistuksia pidettiin erityisen tiukkoina, sillä lisenssinhaltijalla täytyy hyväksyttää kaikki materiaali painokuviiin asti, jota esimerkiksi Muumi-lisenssi ei vaadi. Suunnitelmien hyväksyttämisen katsottiin kuuluvan

olennaisena osana lisenssimuotoiluun ja se koettiin työlääksi. Joskus lisenssin brandbookissa ilmenee selkeitä virheitä, joiden vuoksi suunnitteluprosessi hidastuu.

Muotoilijan oman näkemyksen tuominen lisenssivaatteissa katsottiin hankalaksi. Isotupa kertoi, että työskennellessään vaatesuunnittelijana L-fashion Group Oy:n Luhta-merkin parissa yrityksen vaatteista pystyi helposti arvaamaan niiden suunnittelijan. Samanlaista ilmiötä haastateltavat eivät ole huomanneet lisenssituotteiden parissa työskennellessä. Keskustelussa todettiin, että lisenssien kanssa työskenneltäessä muotoilijan ammattitaito näkyy tuotteissa lähinnä kuvien asettelussa, kuosien rytmissä ja elementtien yhdistelemisessä. Lisenssituotteiden suunnittelu vaatii muotoilijalta siis ennen kaikkea teknisiä taitoja.

Isotupa nosti keskustelussa esiin Peppi Pitkätossu -lisenssin yksipuolisuuden. Esimerkiksi Muumi-lisenssi mahdollistaa Peppi Pitkätossu -lisenssiä monipuolisemman tuotesuunnittelun. Muumi-vaatteet voivat olla monipuolisesti melankolisista iloiisiin, mutta Peppi-vaatteiden täytyy olla hahmon luonteesta johtuen

aina iloisia ja reippaita.

Peppi-tuotteiden suunnittelun haasteiksi koettiin erityisesti värit ja suppea valikoima käytettäviä kuvia. Kun eri tuottajien tuotteet ovat myynnissä rinnakkain, on ymmärrettävää, että niiden täytyy olla väritykseltään yhteneväisiä erityisesti hahmojen kuvituksissa. Väriin vaikuttavat erityisesti lisenssin ohjeistukset, mutta lisähaastetta niiden valitsemiseen ja määrittämiseen tuovat ostajat ja edustajat. Vaikka kuvapankissa on satoja erilaisia kuvia, niistä kaikkia ei haastattelun perusteella voi käyttää tuotteiden suunnittelussa. Osa kuvista on nykyaikaan sopimattomia sisältäen esimerkiksi rasistisia viitteitä. Ongelma näkyi myös benchmarkingin tuloksissa, sillä markkinoilla tuotteissa toistuivat samat kuvat.

Haastateltavien mielestä ei ole mikään ihme, että eri valmistajien Peppi-tuotteet muistuttavat niin paljon toisiaan. Kun suunnittelussa on tiukat rajat ja pyritään tekemään jotakin vanhasta poikkeavaa, päätyvät eri valmistajat usein samoihin ratkaisuihin. Suunnittelijat tarkastelevat kilpailijoiden tuotteita Internetin välityksellä, mutta näin pystytään tutustumaan vain markkinoilla

oleviin tuotteisiin. Ongelmana on, ettei kilpailijoiden suunnittelupöydillä oleviin mallistoihin päästä kurkkimaan.

Suunnittelijat pohtivat kuinka kauan kestää ennen kuin on mahdotonta keksiä Peppi-vaatteisiin mitään uutta. Toisaalta heistä juuri tiukat rajat ja haasteellisuus tekevät lisenssimuotoilusta mielenkiintoista: onnistumisen tunteet palkitsevat.

5.5 Lasten mielipiteiden selvittäminen dokumenttiaineistoa hyödyntäen

Lapsien omia mieltymyksiä selvitettiin hyödyntämällä Päivi Roivaisen vuonna 2016 julkaistun ”Puettu lapsuus: Löytöretkiä lastenvaatteiden saarille” -väitöskirjan haastatteluilla saatuja tuloksia. Omien kokemusteni ja Roivaisen väitöskirjan perusteella lapsilla on mielipiteitä pukeutumisesta. He vastustavat joitakin vaatteita, mikä kertoo lapsien omasta mausta ja tyylistä.

Värit ovat alle kouluikäisten lapsien mielestä pukeutumisessa todella tärkeitä. He pitävät kirkkaista väreistä ja kokevat vaaleat sekä värittömät vaatteet

tylsiksi. Myöskään neutraalit tai tummat värit eivät kiinnosta lapsia yhtä paljon kuin kirkkaat värit. (Roivainen 2016, 210, 217, 222.) Värien lisäksi lapset ovat kiinnostuneita myös muista näköaistilla havaittavista mallillisista asioista kuten röyhelöistä (Roivainen 2016, 202–203).

Jo pienillä lapsilla käsitykset lastenvaatteista ja niiden väreistä ovat hyvin sukupuolittuneet. Pelkkä vaatteista ja tyylistä puhuminen koetaan enemmän tytöille sopivaksi ja se nolottaa poikia (Roivainen 2016, 203–205, 218). Vaikka lapset ovat hyvin tietoisia niin sanotuista tyttöjen ja poikien väreistä ja vaatemaleista, ovat he valmiita hämmennyksestä huolimatta ymmärtämään sukupuolirooleja rikkovia lapsia (Roivainen 2016, 232).

Tekemässäni kyselyssä aikuiset eivät kokeneet vaatteiden merkkejä merkitykselliseksi. Myöskään lapset eivät ole kiinnostuneita vaatteiden merkeistä, vaan heille on tärkeämpää vaateen käyttökokemus, jossa eri aistien merkitys on korostunut. Lapset arvostavat vaatteita, jotka ovat ”kivoja” ja tuntuvat päällä mukavilta. Sekä liian puristavat että liian väljät vaatteet ovat lapsista

epämukavia, kun taas pehmeät materiaalit ovat lapsille mieluisia. (Roivainen 2016, 194–195, 245–246.)

Toisaalta lapsien vaatemieltymyksiin vaikuttaa suuresti yhdenvertaisuuteen pyrkiminen. Ikätovereiden vaikutus mielipiteisiin on suuri jo pienillä lapsilla. (Roivainen 2016, 194–195.)

5.6 Kevään 2018 trendit

Toimeksiantajan mukaan trendit ovat merkityksellisiä Martinexille. Vaikka Peppi Pitkätossu -lisenssi perustuu pitkälti tarinoiden maailmaan, trendit on otettava huomioon kaupallista vaatemallistoa suunniteltaessa. (Henkilökohtainen tiedonanto, 2.11.2016.)

Lisenssin brandbook määrittelee tarkasti Peppi-kuvissa käytettävät värit. Lisenssi ei kuitenkaan rajaa kuvituksen ulkopuolisia värejä yhtä yksiselitteisesti, joten tuotesuunnittelussa on mahdollista käyttää myös muita värejä. Lisenssituotteita suunniteltaessa trendiväreistä valikoituvat värit, jotka sopivat lisenssissä määriteltyihin väriin ja tunnelmaan. (Henkilökohtainen tiedonanto,

24.11.2016.) Trendiennusteita tutkiessani pyrinkin löytämään trendejä, jotka sopivat mielikuviin Peppi Pitkätossu -maailmasta.

Martinexin omassa trendiennustuksessa korostuvat rentous, leikkisyys ja satumaisuus. Yritys ennustaa, että eläimet ja luonto näkyvät vahvasti lastenvaateissa myös keväällä 2018. Lisäksi ekologisuus, tee se itse -kulttuuri ja kierrätys ovat ennustuksen mukaan kevään kantavia teemoja. (Henkilökohtainen tiedonanto, 24.11.2016.)

Trendiennustustoimisto TRENDZOOM ennustaa keväällä 2018 Wanderlust-trendiä, joka on saanut inspiraationsa luontokokemuksista ja tuntemattomaan matkustamisen jännityksestä (WeConnectFashion 2017). Ennustuksessa

korostuu lapsenmielisyys ja seikkailunhaluisuus. Teemat sopivat erittäin hyvin myös Peppi Pitkätossu -lisenssiin, sillä Peppi-tarinoissa hahmot seikkailevat ja kokevat jännittäviä asioita.

Trendin väripaletissa ydinväreinä ovat metsämäiset

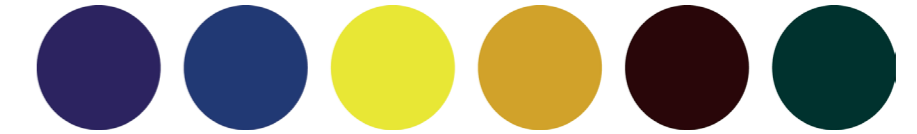

Kuvio 7. Oma näkemykseni Wanderlust-trendin väreistä.

vihreän ja ruskean sävyt, joihin yhdistetään energisiä värejä ja pastellisävyjä (kuvio 7). Energiset oranssi, vihreä, keltainen ja pinkki tuovat tummiin metsänväreihin piristystä ja energiaa.

Intercolorin ennusteen mukaan kevään ja kesän 2018 trendeissä biologia yhdistyy teknologiaan. Ihmisen toiminta on selvästi alkanut näkyä ekosysteemeissä ja maapallo elää peruuttamattomassa muutoksen tilassa. Luovuudelle avataan silmät ja teknologialla pyritään ratkomaan energian saantiin liittyviä ongelmia. (Suomen Intercolor ICfin ry 2016.)

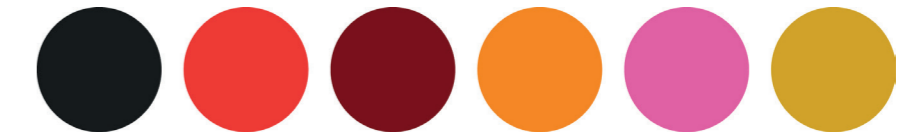
Intercolorin ennusteessa värit on jaettu neljään ryhmään

Kuvio 8. Oma näkemykseni Genderless-trendin väreistä.

nimeltä Genderless, Deception, Outlining ja Tough but Frail. Genderless-ryhmän värit heijastelevat sukupuoliroolien ja iän määrittämisen hämärtymistä. Väriyhmä yhdistelee syviä sinisen, vihreän ja ruskean sävyjä turkoosiin ja sinapinkeltaiseen (kuvio 8). (Suomen Intercolor ICfin ry 2016.)

Deception-väriyhmässä näkyvät tiedon epäluotettavuus ja tahallaan harhaanjohtaminen. Ryhmän sävyt ovat

Kuvio 9. Oma näkemykseni Outlining-trendin väreistä.

tarkoituksella hämmentäviä ja vaikeasti tulkittavia. Väriyhmässä korostuvat läpikuultavuus, kiilto ja neonvärit. (Suomen Intercolor ICfin ry 2016.)

**Kuvio 10. Oma näkemykseni
Tough but Frail -trendin väreistä.**

Outlining-ryhmässä korostetaan tarinallisia ja runsaita värejä. Paletista löytyy oranssia, punaista, vihreää ja keltaista, jotka yhdistetään dramaattiseen burgundiin ja musteen mustaan (kuvio 9). Sävyt ovat intensiivisiä, lämpimiä ja mausteisia. (Suomen Intercolor ICfin ry 2016.)

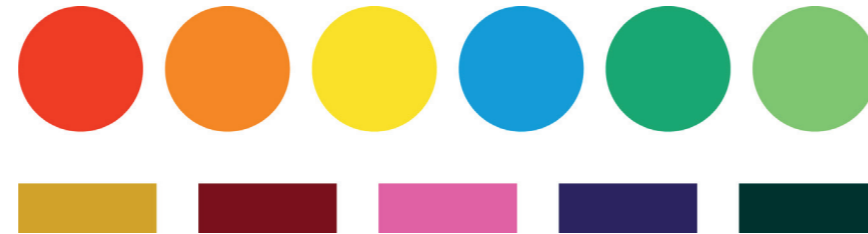
Tough but Frail -väriyhmässä inspiraationa ovat pohjoisen ankarat olot ja kasvilajit. Värit ovat valkoisella taitettuja, pehmeitä ja hentoja pastellivärejä (kuvio 10). (Suomen Intercolor ICfin ry 2016.)

Malliston kannalta Intercolorin Tough but Frail -värikartta kaikessa herkkyydessään ei sovi Peppi Pitkätossu -kuvitusten voimakkaaseen ja iloiseen tunnelmaan. Hämmäntävyydellä leikkivä neonhohteinen ja läpinäkyvä Deception-värikarttakaan ei sovi kovin hyvin malliston värimaailmaksi, sillä se on lastenvaatekäyttöä ajatellen liian kokeileva ja moderni. Sen sijaan Outlining- ja osin

myös Genderless-ryhmä sopivat loistavasti yhdistettäväksi Peppi Pitkätossun omiin väreihin.

Outlining-ryhmän oranssi, punainen, vihreä ja keltainen ovat hyvin lähellä lisenssin määrittelemiä värejä. Dramaattinen burgundi ja mausteiset sävyt saattavat tuoda lisenssiin tuoreutta. Genderless-ryhmän värit ovat tummia ja siksi hieman aikuismaisia. Kuitenkin ryhmän unisex-henkisyys ja TRENDZOOMin ennusteessa esiintyvät tummat metsämäiset värit, kuten ruskea ja vihreä, voivat tuoda mielenkiintoista kontrastia lisenssin kirkkaisiin ja puhtaisiin väreihin.

Trendiennusteiden pohjalta tein oman trendivärikartan keväälle ja kesälle 2018 (kuvio 11), joita hyödynsin malliston suunnittelussa. Kartassa yhdistyvät Peppi Pitkätossu -lisenssin määrittelemät kirkkaat perusvärit ja ennusteiden tummat trendivärit.

**Kuvio 11. Värikartta, joka yhdistää
Peppi Pitkätossu -lisenssin värejä trendiväreihin.**

MALLISTON SUUNNITTELU

6

Tässä luvussa kuvataan lastenvaatemalliston suunnitteluprosessia. Suunnitteluprosessissa huomioidaan tutkimuksen tulokset ja se sisältää malliston luonteen hahmottamista, kuosisuunnittelua ja vaatemallien suunnittelua. Lisäksi vaatemallistoa tarkastellaan kokonaisuutena ja pyritään yhtenäiseen ja tasapainoiseen lopputulokseen. Luvun lopussa esitellään valmis mallisto.

6.1 Moodboard-työskentely

Ennen varsinaisen luonnostelun aloittamista hahmottelin malliston luonnetta ja tunnelmaa tekemällä moodboardeja eli kuvallisia tunnelmakarttoja. Tarkoitukseni oli moodboardien avulla löytää yrityksen kanssa yhteinen suunta malliston suunnittelulle, ja erilaiset tunnelmakartat ovatkin Martinexille vakiintunut työskentelytapa. Niiden avulla on helpompi välittää yritykselle muuten vaikeasti välitettävää ja kuvattavaa tietoa, ja ne toimivat myös hyvänä runkona keskustelulle ja ideoinnille. (Milton & Rodgers 2013, 78–79.) Moodboardit löytyvät liitteestä 5.

Tunnelmakarttoihin keräsin kuvia, jotka mielestäni sopivat

Peppi Pitkätossu -maailmaan. Jokaiseen karttaan koostin jonkin yhtenäisen tunnelman tai ideakokonaisuuden, joka erotti sen muista tekemistäni moodboardeista. Näin yritin selvittää mitä yritys haluaa mallistolta – ja mitä taas ei.

Etelämerellä-moodboard on saanut innoituksensa Peppi Pitkätossu -tarinoista, joissa Peppi seikkailee trooppisilla alueilla. Tähän moodboardiin olen kerännyt kuvia, jotka välittävät etelän värejä, kuvioita ja tunnelmaa.

Ecopeppi-moodboardissa yhdistetään Peppi ekologisuuden ja luonnollisuuteen. Moodboardin kuvien esittämät materiaalit ja värit ovat luonnollisempia ja rauhallisempia kuin edellisissä kartoissa.

Voimaraita-moodboardiin olen kerännyt raitakuoseja. Benchmarkingin perusteella Peppi Pitkätossu -vaatteissa raidat ovat hyvin käytettyjä, joten Voimaraita-moodboard esittelee ideaa jalostaa raitoja hieman eteenpäin, kadottamatta kuitenkaan peppimäisyyttä.

Pilkku-moodboard on hyvin yhteneväinen Voimaraita-moodboardin kanssa, mutta tässä kartassa raitojen sijaan

esitellään pilkkuja. Viimeiseen moodboardiin keräsin peppimäisiä yksityiskohta- ja kuosi-ideoita, jotka eivät sopineet muihin karttoihin.

Moodboardeja tarkasteltiin yhdessä yrityksen kanssa ja ne toimivat hyvin keskustelun pohjana. Keskustelussa syntyi idea todella isokuvioisesta kuosista peppimäisillä väreillä. Yritys halusi kokeilla laajoja maisemakuvia esimerkiksi painokuvana tai kuosina.

Toimeksiantaja piti Etelämerellä-moodboardin ideasta hyödyntää Pepin eksoottisten seikkailujen kuvituksia malliston kuoseissa, mutta korosti, ettei niiden värimaailma saisi olla liian kaukana pitkätossuunaisuudesta. Eteläteeman lisäksi yritys halusi mallistoon hyvin perinteisiä tulkintoja Peppi Pitkätossusta. Peppimäisyyttä ei yrityksen mukaan ole mallistossa tarkoitus piilottaa tai yhdistää liian paljon tuleviin trendeihin.

Moodboardeissa esitellyistä raitaideoista pidettiin. Erityisesti erikokoisten raitojen yhdistelemisestä pidettiin, mutta yhdistelmät haluttiin toteuttaa tuoreesti kliseitä vältellen.

Keskusteluissa todettiin myös, ettei lastenvaatteissa kannata käyttää turhia yksityiskohtia. Hyviksi yksityiskohdiksi katsottiin erilaiset taskut, jotka yrityksen kokemuksen mukaan kiinnostavat lapsia. Myös tekemäni dokumenttianalyysin perusteella taskut ovat hyvä yksityiskohta lastenvaatteeseen erityisesti silloin, jos ne ovat näköaistilla selvästi havaittavissa. Näyttävät taskut täyttävät lapsien mieltymyksistä moniaistillisuuden vaatimuksen.

6.2 Kuosien suunnitteluprosessi

Aloitin kuosien luonnostelun moodboard-työskentelyllä saatujen tulosten perusteella. Luonnoksia varten valitsin Peppi Pitkätossu -kuvapankista sopivia kuvia, joista irrotin elementtejä Adoben ohjelmia käyttäen. Osa kuvista oli jo valmiiksi muutettu vektorigrafiikaksi tuotesuunnittelun helpottamiseksi, mutta osan jouduin muuttamaan vektorimuotoon itse kuosikäyttöä varten.

Rotaatiopaino määrittää kuosin raportin korkeudeksi 64 senttimetriä (Pellonpää-Forss 2009, 220). Pyrin huomioimaan tämän jo luonnosteluvaiheessa ja määritin

jokaisen raporttiluonnoksen korkeuden jaolliseksi 64 sentistä.

Luonnostelussa pyrin luomaan kuosiehdotelmia mahdollisimman nopeasti. Ideana oli saada ehdotelmista toisistaan erottuvia käyttämättä niiden viimeistelyyn aikaa. Näin pyrin selvittämään, mihin suuntaan työtä kannattaa lähteä suunnittelemaan tuhlaamatta aikaa ideoihin, joita yritys ei selvästi mallistoltaan halua. Syntyneet luonnokset lähetettiin sähköpostilla yritykselle kommentoitavaksi.

Ensimmäisistä luonnoksista yritys valitsi jatkokehitykseen kaksi kuosi-ideaa: maisemallisen isokuvioisen kuosin ja kala-aiheisen kuosin (kuva 8). Maisemallinen kuosi katsottiin olevan jo melko käyttökelpoinen sellaisenaan, mutta kahdesta kala-aiheisesta kuosiluonnoksesta haluttiin jonkinlainen yhdistelmä, joka yhdistäisi raitamaisen luonnoksen selkeyden ja toisen luonnoksen hassut kalat. Katsoin kuosien yhdistämisen hyväksi ideaksi itsekkin, sillä

Kuva 8. Toimeksiantajan jatkokehittelyyn valitsevat kuosiluonnokset.

huomasin benchmarkingia tehdessäni Åhlénsin käyttäneen luonnokseni kaltaista kuosia uimapukukuosina. Tässä vaiheessa halusimme yrityksen kanssa luopua myös kaikista kuosi-ideoista, joissa käytettiin kuvituksia Pepin seikkailuista Kurrekurredut-saarella, tarinoiden eteläisellä saarella, vaikka yritys piti niistä kuoseina (kuva 9). Kyseiset kuvitukset ovat aiheuttaneet Ruotsissa rasismikohuja ja niissä näkyy viitteitä heimokulttuureihin (Henkilökohtainen tiedonanto, 16.1.2017). Mielestäni muotoilijalla on vastuu pohtia työskentelynsä eettisyyttä. Suomessakin paljon keskustelua herättäneen kulttuurin omimisen välttäminen on mielestäni suotavaa suunnittelussa, ja tällaiset kuva-aiheet on perusteltua jättää vaatemallistosta pois.

Maisemakuosin jatkokehittely

Toimeksiantaja oli todennut maisema-aiheisen kuosin olevan käytettävä jo sellaisenaan. Olin tehnyt luonnoksen kuitenkin melko nopeasti, joten se vaati vielä pientä viilausta.

Kuva 9. Hylättyjä kuosiluonnoksia.

Opinnäytetyö, Turun ammattikorkeakoulu
Joel Törrönen, 2017

Kuosi koostuu yhdestä kuvasta, joka on muutettu vaakatasossa jatkuvaksi. Luonnoksessa olin piirtänyt tämän kohdan melko huolettomasti ja erityisesti kuvan puun oksan jatkuminen näytti luonnottomalta. Piirsin oksan ohuemmaksi ja järjestelin sen lehdet uudestaan, jolloin kuvan liitoskohdasta tuli huolitellun näköinen.

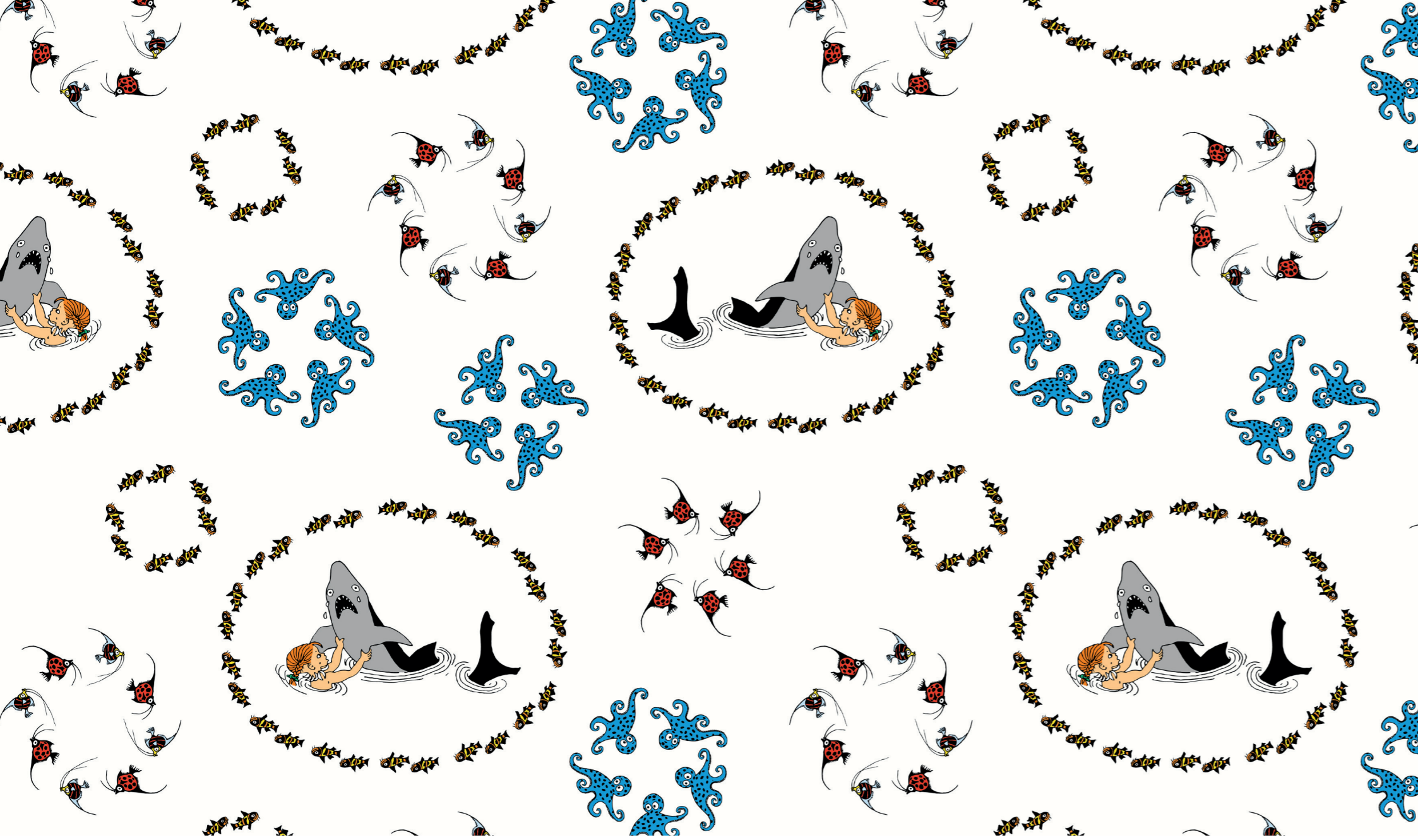
Myös kuosin koko tarvitsi tarkennusta. Tulostin kuosia eri koissa, jotta pystyin tarkastelemaan paremmin, millainen koko olisi sopivin lastenvaatteisiin.

Kala-aiheisen kuosin jatkokehittely

Koska jatkokehitykseen valittu maisemallinen kuosi oli niin suurikuvioinen, halusin toisen kuosin raportista selvästi pienemmän. Pienikuvioinen kuosi voisi toimia hyvin esimerkiksi vauvojen bodeissa, joissa yhtenäiset kangasalueet ovat pieniä.

Jatkokehitykseen valittujen kuosien kalat olivat

Opinnäytetyö, Turun ammattikorkeakoulu
Joel Törrönen, 2017

Kuva 11. Kuosiluonnos, jossa kalat on aseteltu ympyröiksi.

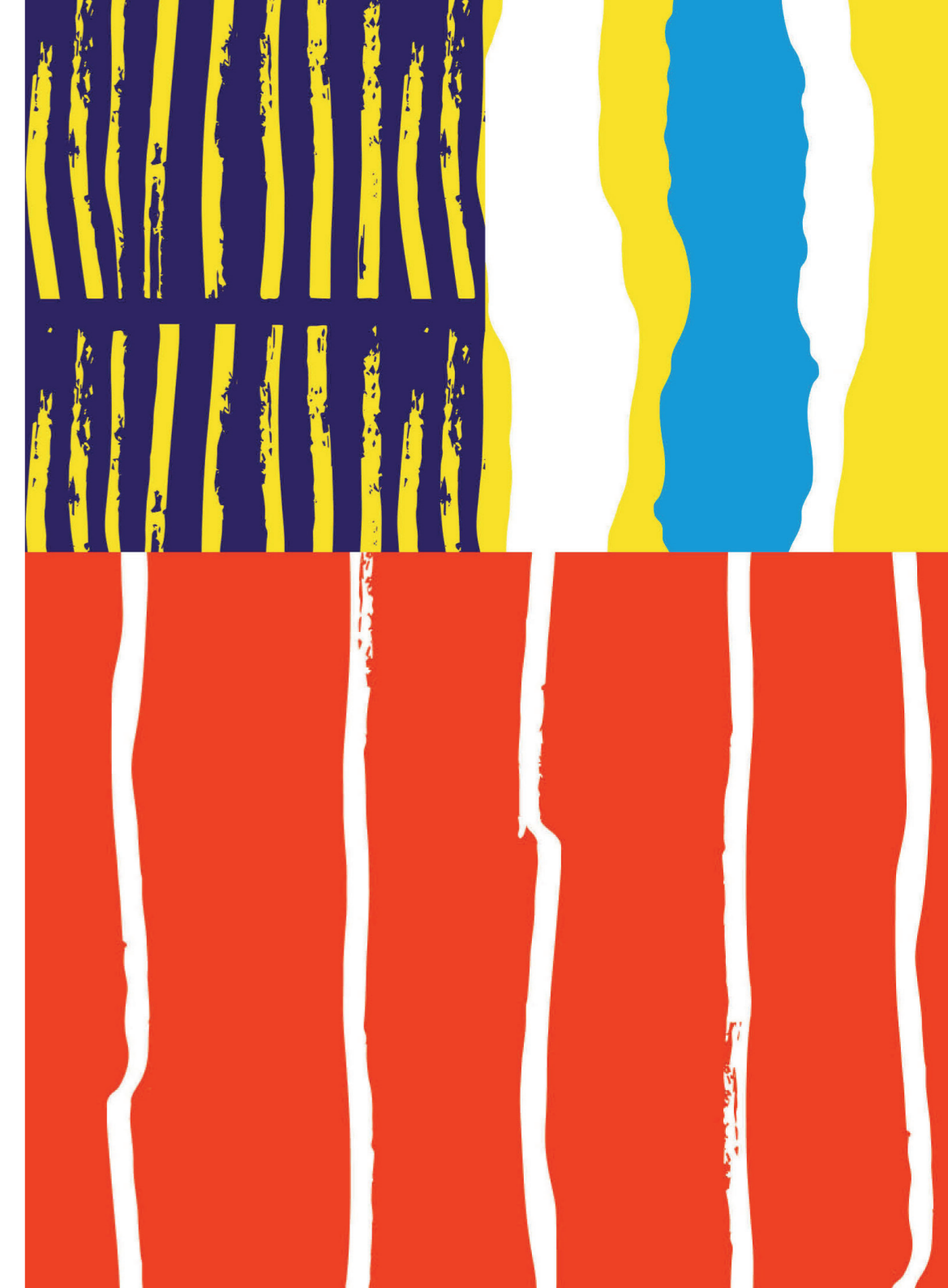
Opinnäytetyö, Turun ammattikorkeakoulu
Joel Törrönen, 2017

Painettujen raitojen luonnostelua

Olin jo moodboardoja tehdessäni saanut idean painetuista raidoista tai pilkuista, jotka näyttäisivät Pepin itse maalaamilta tai piirtämiltä. Luonnostelin erilaisia raitoja ja pilkkuja peiteväreillä maalaamalla, joita käsitteletin tietokoneella. Martinex oli hyödyntänyt vuoden 2017 Peppi Pitkätossu -vaatteissaan käsinmaalatun näköisiä pilkkuja, joten halusinkin kokeilla vaihtoehtoisesti raitakuosin tekemistä. Koska kuva-analyysissä olin huomannut kirjojen hahmoilla olevan päällään paljon pystyraitaa, päätin luonnostella vaakaraitojen sijasta pystyraitoja (kuva 12).

Raitakuoseihin oli helppo tuoda kirkkaita ja räiskyviä värejä vastapainoksi kuosiluonnoksille, jotka jäivät vaaleapohjaisiksi. Luonnostelin sekä ohuita että paksuja raitoja. Raitoja luonnostellessa minulle heräsi idea isosta raitaraportista, joka yhdistelisi eri paksuisia raitoja. Ideassa raportin korkeus on niin iso, että siitä leikatuissa vaatteessa raidat kohdistuisivat hieman miten sattuu. Tällainen vaate

Kuva 12. Luonnoksia erilaisista pystyraidista.

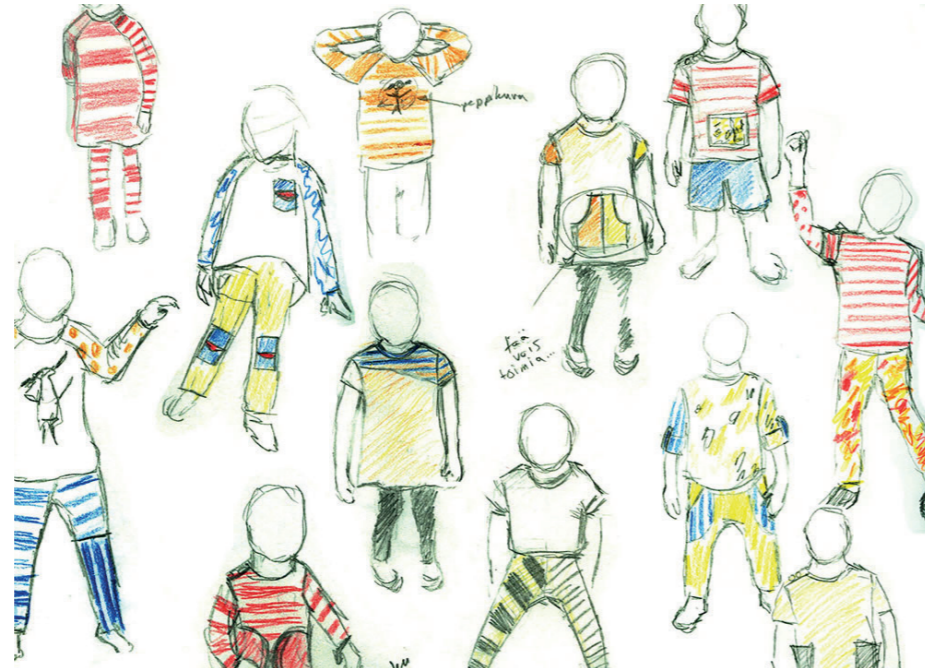

voisi olla peppimäisen huoleton.

Painetut raidat kehittyivät vaatemalleja suunniteltaessa, ja idea eri paksuisten raitojen yhdistelmästä jäi hetkeksi taka-alalle. Raitakuosin kehittymistä lopulliseen muotoonsa kuvaillaan vaatemallien suunnitteluprosessissa.

6.3 Vaatemallien suunnitteluprosessi

Vaatemallien suunnittelun aloitin tallentamalla tutkimusosiossa syntyneitä ideoita käsin luonnostelemalla (kuva 13). Luonnostyötä tein samaan aikaan kuosien suunnittelun kanssa, ja käsin luonnostelun rinnalla luonnostelin ideoita myös tietokoneohjelmilla. Kuosit vaikuttivat siis jo luonnosteluvaiheessa malleihin ja mallilliset ideat kuosiluonnoksiin.

Kuva 13. Ensimmäisiä luonnoksia junioreiden vaatemalleista.

Luonnostelun pohjalla pidin yrityksen perusmallit mielessäni. Yritin keskittyä erilaisten taskujen luonnostelemiseen, jotka koettiin tutkimustiedon perusteella hyväksi. Luonnostellessa innostuin erityisesti kenguru- ja paikkataskuista ja ideasta, että lapsi saisi taskun sisällä kätensä yhteen. Miellän kengurutaskut hieman poikamaisiksi ja huppareista tutut taskut tuntuivat tuoreilta mekkoihin yhdistettyinä. Toinen painottamani mallillinen asia oli hihojen ja lahkeiden käärittävyys, joka oli kyselyn mukaan lasten vanhemmille mieleinen ratkaisu vaatteiden käyttöään pidentämiseen.

Leikin myös erilaisilla kudotuilla raidoilla ja niiden yhdistelmillä. Kokeilin tunnelmakarttoja tehdessäni saamaani ideaa yhdistää erikokoisia raitoja keskenään. Raitayhdistelmät saivatkin luonnoksiin lisenssiin sopivaa leikkisyyttä. Erytisen hyvin yhdisteleminen toimi leggingseissä, jotka selvästi viittasivat Peppi-hahmon pitkiin eriparisukkiin (kuva 14).

Kuva 14. Punaisten raitojen yhdistelmiä alaosissa.

Raitoja suunnitellessani yritin yhdistää brandbookin määrittelemiä Peppi-väreihin kevään 2018 trendivärejä (kuva 15). Trendivärit olivat hieman tummia lastenvaatteisiin, mutta ne toivat hauskaa kontrastia lisenssin kirkkaisiin väreihin.

Painetuissa raidoissa paksumpia raitoja sisältävät kuosit kääntyivät pystyraidasta vaakaraidaksi nopeasti, jolloin ne toimivat paremmin luonnoksissa. Erityisesti housuissa paksu ja värikäs pystyraita tuntui levottomalta.

Yrityksen jatkokehitykseen valitut kuosit olivat lastenvaatteiden kannalta hankalia ja vaativat malleilta yksinkertaisuutta. Koska kuosien raportit olivat suuria, niitä leikkaavat elementit, kuten taskut, eivät

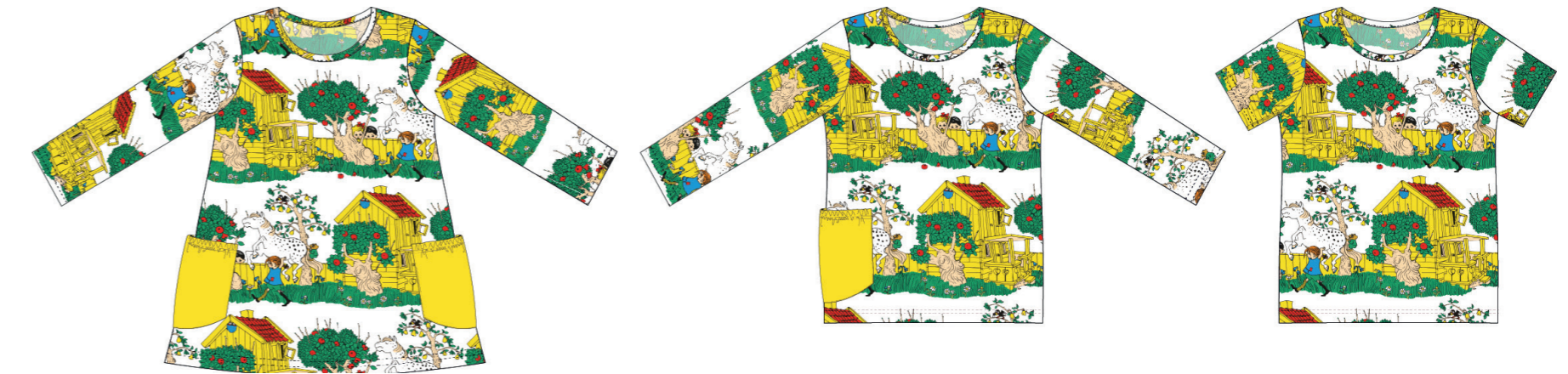
Kuva 15. Raitakokeiluja trendiväreissä.

Opinnäytetyö, Turun ammattikorkeakoulu
Joel Törrönen, 2017

toimineet malleissa. Isokuvioisissa kuoseissa siirsin taskuja sivusauman päälle maksimoidakseni yhtenäisen kuosipinnan määrän.

Raita- ja malliluonnoksista koostin erillisen paketin yritykselle kommentoitavaksi. Kun raitaideat oli lähetetty toimeksiantajalle, aloin karsia ideoita ja hahmottaa mallistoa. Valikoin malliston ensimmäiseen versioon kolme teemaa: maisemakuosiin pohjautuvia vaatteita,

kalakuosiin pohjautuvia vaatteita ja raitavaatteita. Maisemakuosiin pohjautuvissa vaatteissa käytin hyväksi Peppi Pitkätossu -lisenssin värejä ja yritin luoda toimeksiantajan toiveiden mukaisia ”kliseisen peppimäisiä” tuotteita (kuva 16). Kalakuosiin pohjautuvat vaatteet suunnittelin vähemmän peppimäisiksi. Herkkään kuosiin toin kapinallisuutta pikimustilla alaosilla ja yksityiskohdilla (kuva 17). Raitavaatteissa ideana oli tuoda mallistoon väriä ja rohkeutta, jotka kyselyn mukaan koettiin Pepin luonnetta tukeviksi (kuva 18).

Kuva 16. Maisemakuosiin pohjautuvia vaateluonnoksia.

Opinnäytetyö, Turun ammattikorkeakoulu
Joel Törrönen, 2017

Kuva 17. Kalakuosiin pohjautuvia vaatelunnonksia.

Opinnäytetyö, Turun ammattikorkeakoulu
Joel Törrönen, 2017

Kuva 18. Raitoihin perustuvia värikkäitä luonnoksia.

Opinnäytetyö, Turun ammattikorkeakoulu
Joel Törrönen, 2017

Mallistoa tehdessäni yhtenäistin vaatekokoelmaa ja vähensin käytettyjä materiaaleja. Kuosillisissa vaatemaleissa pyrin käyttämään taskujen ja päänteiden huollittelut miehustatrikoosta, sillä kokemukseni mukaan resoria ja värjättyä trikoota on vaikea saada saman sävyiseksi kuosien painovärien kanssa. Mallisto oli tässä vaiheessa kokonaisuutena epäyhtenäinen, sillä halusin esitellä laajasti ideoita yritykselle. Leggingsejä ja tunikoita lukuun ottamatta mallit olivat hyvin unisex-henkisiä, jopa poikamaisia, mikä on perusteltua kyselytutkimuksen perusteella.

Mallistoluonnoksia tarkasteltiin yhdessä Martinexin kanssa. Toimeksiantaja piti paljon kengurutaskuista ja erityisesti ideasta yhdistää niitä t-paitoihin. Myös perusväreillä leikkivä raitapaita ja hupulliset tunikat ihastuttivat Martinexia.

Kalakuosissa ja siitä tehdyissä vaatteissa katsottiin olevan jotakin hauskaa. Kokonaisuuden tarkastelussa ne päätettiin kuitenkin jättää mallistosta kokonaan pois. Keskustelussa myös selvisi, että yrityksellä on sopimuksen mukaan oikeus käyttää kuvia Pepistä 2–6-vuotiaiden

vaatteissa. Yrityksen vauvojen vaatteissa voi käyttää muita Pitkätossun tuttuja hahmoja, esimerkiksi Tossavaista ja hevosta, mutta ei Peppiä. Tämän vuoksi kalakuosi oli helppo jättää mallistosta, sillä se sisälsi Pepin, ja olin luonnoksissa käyttänyt kuosia myös vauvojen vaatteissa.

Kahden erikokoisen raidan yhdistämisestä pidettiin, mutta pohdimme toimeksiantajan kanssa, nostaako se liikaa tuotteen hintaa. Jos kudotun raidan raportin korkeus ylittää kolmen senttimetrin, nousevat tuotteen valmistuskustannukset (Henkilökohtainen tiedonanto, 14.2.2017). Raitavaatteissa trendivärien yhdistelmistä ei pidetty yhtä paljon kuin kirkkaista perusväreistä. Kaupallisuuden vuoksi malliston erilaisia kuoseja ja raitoja haluttiin vähentää.

Luonnoksissa oli toimeksiantajan mielestä kevätsezonkiin liikaa pitkähihaisia malleja. Painettu raita tunikassa kiinnosti toimeksiantajaa ja luonnoksen kimonomaiseen malliin haluttiin lisätä taskut ja värimaailma muuttaa pastellisempaan suuntaan. Toimeksiantaja halusi mallistoon myös shortsit.

Malliston kehittäminen

Saadun palautteen mukaan lähdin kehittämään mallistoa eteenpäin. Kudotun raidan kokoa pienensin, jotta se toimisi paremmin lastenvaatteissa. Päädyin luonnostelun kautta sentin tasaraitaan, joka tuntui tasapainoiselta. Erikokoisten raitojen yhdistelmän alaosissa korvasin yhdistämällä kahta eriväristä tasaraitatrikoota (kuva 19). Näin alaosat olisivat edullisempina markettimyyntiin sopivia, mutta niissä olisi kuitenkin alkuperäisen luonnoksen leikkisyyttä.

Koska toimeksiantaja halusi kokeilla painettuun raitakuosiin pastellivärejä, pystyin hyödyntämään siinä Intercolorin ennustamia herkempiä trendivärejä, vaikka ne eivät minusta olleet peppimäisiä. Toimeksiantaja ei pitänyt uuden luonnoksen sävyistä, sillä niitä pidettiin tunkkaisina. Muutin kuosin värisävyt raikkaammiksi, mutta tälläkään kertaa tulos ei ollut kovin onnistunut. Pastellivärit tekivät vaatteista uniasumaisia, jota emme Martinexin kanssa halunneet.

Otin raitakuosin uudelleen käsittelyyn. Yksinkertaistin

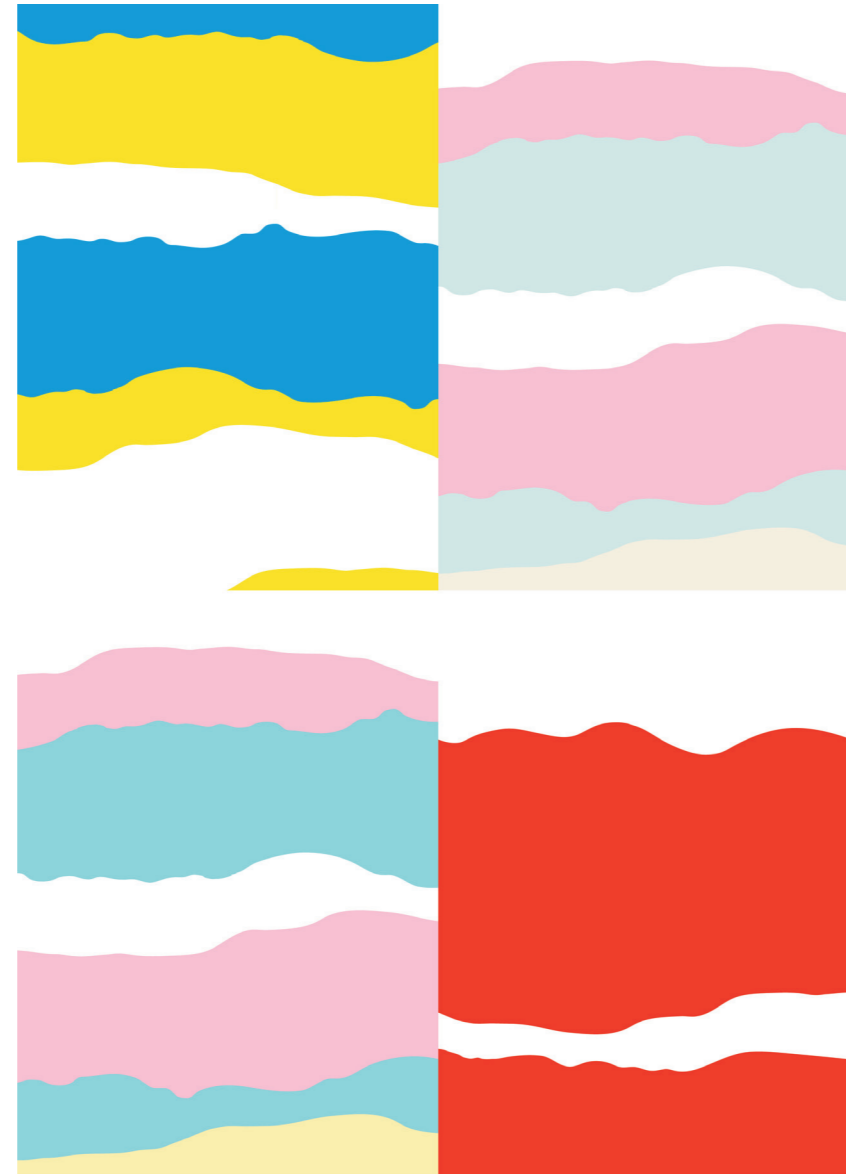

Kuva 19. Esimerkki alaosien raitaidean kehittämisestä.

raitaa ja vähensin kuosin värejä kahteen, jolloin se tuntui toimivammalta. Samalla idea raitakuosista, joka leikkautuisi huolettomasti palasi uudistuneena. Kahdella värillä kuosi on myös edullisempi painaa, sillä käytännössä painettavia värejä on vain yksi ja valkoinen pohja luo kuosin toisen värin. Kuva 20 esittelee raitakuosin eri vaihteita.

Suunnittelussa suosin voimakkaita perusvärejä, jotka kuva-analyysin perusteella ovat Pitkätossuun sopivia. Samojen värien suosiminen painetussa raitakuosissa ja kudotussa tasaraidassa teki mallistoon yhtenäisen vaikutelman. Painettu ja kudottu raita luovat kuitenkin vaatteisiin hyvin erilaisen luonteen ja vaihtelua mallistoon.

Kun muokattua mallistoa katsoi kokonaisuutena, huomasin samojen painokuvien toistuvan häiritsevän monessa vaatteessa. Painokuvissa oli myös muita ongelmia: ne oli valittu lähinnä osoittamaan lopullisten painokuvien paikkaa, eivätkä sopineet vaatteiden värimaailmaan. Palasin kuvapankin pariin ja yritin löytää paremman näköisiä kuvia. Kaupallisuuden varmistamiseksi pyrin vähentämään mallistosta vaatekappaleita, joissa oli pelkkä

Kuva 20. Raitakuosin kehitysvaihteita.

hevonen tai Tossavainen, sillä ne eivät ole yhtä tunnettuja hahmoja kuin Peppi itse (P. Isotupa, henkilökohtainen tiedonanto, 17.2.2017). En halunnut poistaa sivuhahmoja mallistosta kokonaan, vaan valitsin vaatteisiin kuvia, jossa sivuhahmot esiintyvät Pitkätossun kanssa.

Keskityin jokaiseen malliin ajatuksella. Lisäsin vaatemaleihin taskuja ja korjailin mittasuhteita. Esimerkiksi maisemakuosista tehdyn tunikan paikkataskut muuttuivat sivusaumataskuiksi, sillä paikkataskuja oli hankala sijoittaa vaatemalliin ergonomiselle korkeudelle.

KUVA SENSUROITU YRITYSSALAISUUDEN VUOKSI

Kuva 21. Tuotelappujen ohjeistuksia.

6.4 Malliston viimeistely

Aloin hahmotella tuotelappujen sijoittamista tuotteisiin. Yrityksellä oli jo valmiiksi suunnitellut niskalappu ja tuotemerkin lappu, joka ommellaan esimerkiksi tunikan helmaan. Kaikkiin suunniteltuihin vaatteisiin lappuja ei kuitenkaan voinut sijoittaa samalla tavalla. Esimerkiksi kengurutaskuisten t-paitojen helmaan sijoitettu lappu ei ollut harmonisen näköinen, joten jouduin suunnittelemaan siihen oman lapun, joka ommeltaisiin taskun väliin (kuva 21).

Myös housujen nauhat vaativat vielä tarkennusta. Standardi SFS-EN 14682 asettaa vaatimuksia lastenvaatteiden naruille, jotta kuristumis- ja muilta vaaratilanteilta vältyttäisiin. Turvallisuuden kannalta lasten vaatteissa kiristysnyöri ei saa olla vedettävissä pois vaatteesta tukehtumisvaaran vuoksi. (Tukes 2017.) Siksi suunnitelmien housujen nauhat suunniteltiin tikattavaksi housuihin kiinni sivuilta.

Vaatteiden materiaaliksi valittiin luomupuuvilla, joka on kaupallisuuden kannalta kaksijakoinen. Toisaalta

sertifikaatti ei ole edullisin vaihtoehto ja nostaa tuotteen hintaa, mutta se voi tuoda asiakkaille lisäarvoa ja näin lisätä myyntiä. Mielikuvissa luomupuuvillan voidaan katsoa tukevan myös Peppi Pitkätossun luonnollisuutta. Turvallisuutta haluttiin parantaa valitsemalla Öko-tex 100 -standardin täyttäviä materiaaleja.

Opinnäytetyön rajoissa en ehtinyt saada lisenssin haltijalta hyväksyntää suunnittelemani mallistolle. Tämän vuoksi koostin itse lopullisen malliston Martinexin toiveiden mukaan. Todellisuudessa mallistoon saattaa valikoitua eri vaatekappaleet tai mallistoa voidaan joutua muuttamaan lisenssin haltijan vaatimuksesta.

Tasaraitavaatteet olivat punaisia, joten painetuista raitavaatteista punainen väri vaihtoehto pudotettiin

kokonaan mallistosta. Mallistossa olisi muuten ollut keskenään hyvin samankaltaisia vaatteita. Toimeksiantajan toiveesta valmiissa mallistossa päätettiin keskittyä junioreiden eli 1,5–6-vuotiaiden vaatteisiin, joten vauvojen vaatteista lopulliseen mallistoon valittiin vain muutamia malleja.

6.4 Valmis mallisto

Valmiissa mallistossa on sekä perinteisiä että modernimpia sovelluksia Peppi Pitkätossusta. Vaatemallit ovat hyväksi koettuja perusmalleja, joihin leikkiset yhdistelmät ja Peppi-kuvitukset tuovat oman mausteensa. Kokonaisuudessa mallisto löytyy liitteestä 1.

Malliston kantavia teemoja ovat erilaiset raidat, jotka toistuvat sekä maisemakuosissa, tasaraitana että painettuna elävänä raitana. Toinen merkittävä yhtenäisyys on kengurutaskut, joita on käytetty sekä ylä- että alaosissa.

Malliston raitavaatteiden väreiksi valikoituivat lopulta puhtaat perusvärit. Mallistossa samoista malleista on muutamia väri vaihtoehtoja. Sinisten ja punaisten väri vaihtoehtojen asettaminen vierekkäin saattaa aiheuttaa mielikuvan tyttöjen ja poikien vaihtoehdosta, mutta tästä huolimatta vaatteissa käytetyt värit ovat melko sukupuolineutraaleja.

Yläosien hihoissa säätövaraa on tuotu miehustakankaisella reilulla kääntövaralla. Perinteisempi sovellus kääntövarasta on housujen resori, joka pidentää vaateen käyttöikä. Vyötäröllä useissa housuissa on sekä kuminauha että kiristysnauha, joka toimii hauskana yksityiskohtana, mutta mahdollistaa myös vaateen vyötärön ympärysmittan säätämisen.

YHTEENVETO JA POHDINTA

7

Työn tavoitteena oli suunnitella Martinexille kaupallinen Peppi Pitkätossu -lastenvaatemallisto, joka yhdistäisi toimivasti yrityksen, lisenssin ja käyttäjien vaatimukset. Tavoitteena oli myös selvittää, millaisilla keinoilla muotoilija voi tuoda omaa näkemystään vaatteisiin tarkasti rajatussa lisenssimuotoilussa.

Tutkimuksellisesti työ voidaan jakaa tutkimus- ja suunnitteluosioon. Tutkimusmenetelminä käytettiin muotoilulle tyypillisiä tutkimusmenetelmiä, jotka toimivat tiedonkeruumenetelminä hyvin. Tutkimustietoa taas hyödynnettiin suoraan vaatemalliston suunnittelussa.

Kaupallisuuden tavoite otettiin huomioon koko suunnitteluprosessin aikana. Vaikka suunnittelullisiin valintoihin vaikutti myös muita seikkoja, oli päätösten taustalla usein valmistuskustannusten pienentämisen tai lisäarvon luomisen tuoma myynnin ja voiton kasvu. Suunnittelijana minun oli helppo työskennellä yrityksen toiveiden mukaan, sillä yrityksen työtavat ja henkilöstö olivat minulle jo tuttuja.

Aikuisten toiveiden mukainen unisex-henkisyys näkyy

vaatteissa selkeämmin kuin alun perin suunniteltiin. Vaikka mallistossa on selkeästi tyttöjen vaatemalleja, on mallisto melko neutraali sekä malleiltaan että väritykseltään. Jos Peppiä pidetään kaikille sukupuolille sopivana hahmona, pidetään myös useimpia malliston vaatteita. Unisex-henkinen mallisto on ajankohtainen, sillä se on kevään 2018 yksi kantava teema ainakin Suomen Intercolorin mukaan (Suomen Intercolor ICfin ry 2016). Ilmapiirissä onkin aistittavissa sukupuolirajojen hämärtymistä.

Malliston vaatteisiin on ututettu aikuisten toiveiden mukaan myös säätömahdollisuuksia, joskin ne mahdollistavat vain yhden koon lisäämisen tai vähentämisen. Vaatteiden säätömahdollisuuksien suunnitteleminen jäikin työssä lopulta pintapuoliseksi, ja vaatteissa hyödynnettiin jo hyväksi koettuja ratkaisuja. Lasten toiveet taas näkyvät selkeästi mallien taskuissa, kirkkaissa värivalinnoissa ja käyttömukavuuden sekä turvallisuuden huomioimisessa.

Toimeksiantaja halusi kartoittaa Peppi Pitkätossuun liittyviä mielikuvia, joihin työ antaa vastauksia. Saatuja tuloksia yritys voi hyödyntää Peppi-

tuotteiden suunnittelussa, mutta myös yleisesti lastenvaatesuunnittelussa. Toisaalta tuloksia voidaan hyödyntää myös viestinnässä ja markkinoinnissa painottamalla Peppi Pitkätossuun ja lisenssiin liitettäviä positiivisia mielikuvia.

Tutkimuksen mukaan Peppi Pitkätossuun liitettävät mielikuvat ovat lopulta selkeitä ja helposti hyödynnettäviä. Peppi on tutkimuksen mukaan iloinen, rohkea ja voimakas hahmo, johon liitetään vahvasti värikkyys ja leikkisyys. Tutkimuksen mukaan jo pelkkä kuvakirjojen kuvitusten käyttäminen vaatteissa kuoseina tai painokuvina luo tuotteisiin peppimäistä tunnelmaa. Toisaalta Peppi-tarinat ja kuvitustyyli henkivät vahvasti kirjoitusaikaansa, joten vaatteista on luontevampaa suunnitella perinteisiä ja turvallisia kuin moderneja ja kokeilevia. Peppi Pitkätossu -lisenssin vaateen voi ostaa aikuinen, jonka lapsuuteen Peppi on jollakin tavalla kuulunut, joten nostalgialla kannattaa hyödyntää suunnitteluprosessissa.

Pitkätossuun liitetään myös negatiivisia piirteitä. Jotkut kyselyyn vastanneista pitivät Peppiä ärsyttävänä ja hahmon mielenterveys kyseenalaistettiin. Alkuperäiset

tarinat sisältävät jopa rasistisiksi tulkittavia viitteitä. Näitä piirteitä vanhemmat tuskin haluavat lapsissaan vahvistaa vaatteilla, joten niiden tiedostaminen on suunnittelijalle tärkeää.

Pepin luonteen yksioikoisuus asettaa haasteita vaatesuunnittelulle erityisesti silloin, jos lisenssin vaatteita suunnitellaan sesongista toiseen. Peppi Pitkätossu -vaatteiden on oltava sesongista riippumatta iloisia ja värikkäitä, eikä suunnittelija voi tavoitella vaatteilla muunlaista tunnelmaa. Lisenssimuotoilussa mielenkiintoista onkin, miten samoista aineksista ja tiukkojen rajojen sisällä pystytään luomaan aina uutta.

Se, miten hyvin Peppi Pitkätossu -lisenssin mukaan onnistuin malliston suunnittelussa, on vaikeampi arvioida, sillä tämän opinnäytetyön rajoissa en ehtinyt saada palautetta lisenssin oikeuksien haltijalta Ab Saltkråkanilta. Lisenssituotteiden suunnittelu eroaakin tavallisesta tuotesuunnittelusta suunnitelmien hyväksyttämällä. Hyväksyttäminen on huomioitava malliston suunnittelun aikataulutuksessa, sillä se ja mahdollisten muutosten tekeminen vie aikaa. Mielestäni mallisto kuitenkin onnistui

tavoittamaan Peppi Pitkätossu -maailman tunnelmaa. Se on rakennettu brandbookin asettamien rajojen perusteella, joten suuria muutoksia mallistoon ei pitäisi lisenssin haltijan toiveesta tulla.

Suunnittelemani mallistossa peppimäisyys näkyy värimaailmassa, raidoissa ja leikkisissä yhdistelmissä. Malliston yleisilme on iloinen ja reipas – juuri sellainen, joiksi kyselytutkimukseen vastanneet luonnehtivat Pepin hahmoa. Mallillisesti vaatteet tukevat lapsen itsenäisyyttä esimerkiksi taskuilla. Vaatteissa on myös pyritty takaamaan lapsen esteetön liikkuminen joustavin materiaalein ja pitäytymällä perusmalleissa, mikä on tutkimuksen mukaan lisenssin ja vanhempien vaatimus lastenvaateilta. Peppi kuvien tehoon on luotettu sellaisenaan, eikä niiden taustalle ole luotu mitään niihin kuulumatonta.

Peppi Pitkätossu -kuvituksia hyödyntäviä kuoseja syntyi työn tuloksena monia, mutta niiden painoarvo lopullisessa mallistossa jäi kuitenkin pieneksi. Jälkiviisaana osan kuoseihin käytetyn energian olisi voinut suunnata painokuvioiden suunnitteluun. Tehdessäni benchmarkingia

huomasin, ettei Peppi Pitkätossu -vaatteissa ole keskitytty painokuvien suunnitteluun ja niiden innovatiiviseen käyttöön. Painokuvien oivaltava käyttö voisi olla yksi idea kilpailijoista erottumiseen.

Muotoilijan mahdollisuudet tuoda omaa näkemystään lisenssituotteisiin on laaja kysymys, josta olisi voinut kirjoittaa oman opinnäytetyön. Toisaalta aihe on kiinnostava ja sitä oli luonnollista tutkia mallistoa suunnitellessa. Käytettäviä Peppi-kuvia on vähän, joten kuvien valitsemisella voi vaikuttaa vaateen loppuilmeeseen rajallisesti. Koska lisenssi määrittää tiukat rajat lisenssimuotoilulle, näkyy muotoilijan ammattitaito kuvien asettelussa, kuosien rytmisessä, erilaisten elementtien yhdistelemisessä ja mallillisissa ratkaisuissa. Esimerkiksi kuosisuunnittelussa tämä tarkoittaa lähinnä tekniikan hallitsemista. Kilpailijoiden kanssa voidaan päätyä tahtomattaankin samanlaisiin ratkaisuihin suunnittelulle asetettujen rajojen vuoksi. Lisenssimuotoilussa suunnittelija voi tuoda omaa näkemystään esiin vaateen yksityiskohdissa, jotka voivat olla tärkeä osa vaatemalliston tunnelman luomista.

Trendien huomioiminen Peppi Pitkätossu -lisenssin tuotteissa on helpompaa toteuttaa mallillisilla valinnoilla kuin värivalinnoilla, sillä Pepin luonne, lisenssin väriohjeistukset ja kuvitukset ohjaavat kirkkaiiin ja puhtaisiin väreihin. Toisaalta vaatemallit ovat kaupallisissa vaatemallistoissa usein hyväksi koettuja perusmalleja. Vaatteiden värimaailmaan on mahdollista ottaa mukaan myös trendivärejä, mutta niiden on sovittava yhteen alkuperäisten kuvitusten värien kanssa, jotka on tarkkaan määritelty. Omavalintaisia värejä voi käyttää kuvitusten taustalla esimerkiksi taustavärinä tai itse piirretyissä elementeissä. Tässä mallistossa trendivärit jäivät kuitenkin taka-alalle.

Työn tekeminen opetti minulle tulevaisuuden kannalta tärkeitä taitoja kuten etätyöskentelyä. Onnistunut suunnitteluprosessi tiukoissa rajoissa on osoitus ammattitaidosta suunnittelijana ja lisenssimuotoilusta opitut taidot auttavat varmasti myös perinteisemmissä tuotesuunnitteluprojekteissa.

LÄHTEET

Ab Saltkråkan 2016. Viitattu 13.11.2016 <http://www.astridlindgren.com>.

Aaltonen, T.; Ruusu vuori, J. & Tiittula, L. 2005. Haastattelu : Tutkimus, tilanteet ja vuorovaikutus. 1. painos. Tampere: Vastapaino.

Ahola, S. 2002. Astrid Lindgren. Helsingin Sanomat. Viitattu 12.11.2016 <http://www.hs.fi/muistot/art-2000002623838.html>.

Anttila, P. 2005. Ilmaisuu, teos, tekeminen ja tutkiva toiminta. 16. painos. Hamina: Akatiimi.

Arnkil, H. 2007. Värit havaintojen maailmassa. 1. painos. Helsinki: Taideteollinen korkeakoulu.

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 1995. Teemahaastattelu. 7. painos. Helsinki: Yliopistopaino.

Hirsjärvi, S.; Remes, P. & Sarajärvi, P. Tutki ja kirjoita. 2004. 10., osin uudistettu painos. Helsinki: Tammi.

Karling, M.; Ojanen, T.; Sivén, T.; Vihunen, R. & Vilén, M. 2008. Lapsen aika. 11., uudistettu painos. Helsinki: WSOY Oppimateriaalit Oy.

Kotimaisten kielten keskus. 2017. Kielitoimiston sanakirja. Viitattu 24.2.2017 <http://www.kielitoimistonsanakirja.fi>.

Lindgren, A.; Järvinen, L. & Vang-Nyman, I. 2007. Peppi Pitkätossun tarina. 21. painos. Helsinki: WSOY.

Lindgren, A.; Nyman, I. & Vainio V. 1993. Tunnetko Peppi Pitkätossun?. 7. painos. Porvoo: WSOY.

Lindgren, A.; Vang-Nyman, I. & Kervinen, A. 2011. Peppi tulee: Sarjakuvia: Osa I. 1. painos. Helsinki: WSOY.

Metcalfe, J. 2012. Native Americans know that cultural misappropriation is a land of darkness. The Guardian. Viitattu 24.2.2017 <https://www.theguardian.com/commentisfree/2012/may/18/native-americans-cultural-misappropriation>.

Milton, A. & Rodgers, P. 2013. Research Methods for Product Design. 1. painos. Lontoo: Laurence King Publishing.

Mäkelä-Marttinen, L. 2009. Luova työ tutkimuksen kohteena: Avauksia design-alojen metodologiaan. 2. painos. Jyväskylä: KopiJyvä Oy.

Nieminen, J. 1997. Satutäti ei piittaa juhlista. Turun Sanomat. Viitattu 12.11.2016 <https://web.archive.org/web/20090312005959/http://www.turunSanomat.fi/ajassa/?ts=1,3:1007:0:0,4:7:0:1:1997-11-14,104:7:5320,1:0:0:0:0:>

Oy Martinex Ab 2016. Viitattu 15.11.2016 <http://www.martinex.fi>.

Pellonpää-Forss, M. 2009. Kankaanpainanta : Välineet, suunnittelu, painaminen. 1. painos. Helsinki: Taideteollinen korkeakoulu.

Roivainen, P. 2016. Puettu lapsuus: Löytöretkiä lastenvaatteiden saarille. Väitöskirja. Turun yliopisto. Viitattu 14.1.2017. <https://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/130369/diss2017Roivainen.pdf?sequence=2>.

Sanrio Co. 2017. Viitattu 6.2.2017 <http://www.sanrio.com> > About Sanrio.

Suomen Intercolor ICfin ry. 2016 Spring-Summer 2018.

Tilastokeskus 2016. Viitattu 21.1.2017 <https://tilastokeskus.fi> > Tuotteet ja palvelut > Äidit tilastoissa 2016.

Tukes 2017. Nyörit lastenvaatteissa. Viitattu 20.3.2017 <http://tukes.fi> > Toimialat > Kuluttajaturvallisuus > Kulutustavarat > Tuotteiden turvallisuusvaatimuksia > Tekstiilit > Nyörit lastenvaatteissa.

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2002. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. 1. painos. Helsinki: Tammi.

Tuominen, K. 1993. Benchmarking : Opi ja kehitä kilpailijoita nopeammin. Prosessopas. 1. painos. Helsinki: Metalliteollisuuden kustannus.

WeConnectFashion 2017. Fashion & Colour Forecast SS 2018. Viitattu 11.1.2017 <https://www.weconnectfashion.com > Trends > Fashion & Colour Forecast SS 2018>.

KUVAKOLLAASILÄHTEET

Kuva 2. Kuvakollaasi Åhléns.

Boxerit. Åhléns Ab 2016. Viitattu 16.12.2016 http://www.ahlens.se/INTERSHOP/static/WFS/Ahlens-AhlensSE-Site/-/Ahlens/sv_SE/PDPMegazoom/53APIOP4QJ_88403451_front.jpg.

Leggingsit. Åhléns Ab 2016. Viitattu 16.12.2016 http://www.ahlens.se/INTERSHOP/static/WFS/Ahlens-AhlensSE-Site/-/Ahlens/sv_SE/PDPMegazoom/55APF8BND0_88815575_front.jpg.

Potkupuku. Åhléns Ab 2016. Viitattu 16.12.2016 http://www.ahlens.se/INTERSHOP/static/WFS/Ahlens-AhlensSE-Site/-/Ahlens/sv_SE/PDPMegazoom/66APU8Y3K6_88888864_Onepice_front.jpg.

Pyjama. Åhléns Ab 2016. Viitattu 16.12.2016 http://www.ahlens.se/INTERSHOP/static/WFS/Ahlens-AhlensSE-Site/-/Ahlens/sv_SE/PDPMegazoom/51APJOU1K7_88669962_front.jpg.

Tunika. Åhléns Ab 2016. Viitattu 16.12.2016 http://www.ahlens.se/INTERSHOP/static/WFS/Ahlens-AhlensSE-Site/-/Ahlens/sv_SE/PDPMegazoom/04APG8M3SJ_88859909_front.jpg.

Uimapuku. Åhléns Ab 2016. Viitattu 16.12.2016 http://www.ahlens.se/INTERSHOP/static/WFS/Ahlens-AhlensSE-Site/-/Ahlens/sv_SE/PDPMegazoom/67APJOB4YA_88587108_front.jpg.

Kuva 3. Kuvakollaasi Moomin by Ivana Helsinki.

Kuosi. IVANAhelsinki Ky 2016. Viitattu 17.12.2016 <http://shop.ivanahelsinki.com/collections/moomin-by-ivana-helsinki/products/moomin-maisa?variant=31635681798>.

Pusero. IVANAhelsinki Ky 2016. Viitattu 17.12.2016 <http://shop.ivanahelsinki.com/collections/moomin-by-ivana-helsinki/products/moomin-digiprint-college?variant=29942459846>.

Takki. IVANAhelsinki Ky 2016. Viitattu 17.12.2016 <http://shop.ivanahelsinki.com/collections/moomin-by-ivana-helsinki/products/marinella-coat>.

Kuva 4. Kuvakollaasi Muurla ja Rörstrand.

Keltainen muki. Fiskars Sweden Ab 2017. Viitattu 6.2.2017 <http://www.rorstrand.com/products/pippi/mug-by-herself-30-cl?color=95>.

Kulho ja muki. Muurla Design Marketing Oy 2017. Viitattu 6.2.2017 <http://www.muurla.com/node/1345>.

Peppi-lautanen. J. Kärkkäinen Oy 2016. Viitattu 17.12.2016 <https://www.karkkainen.com/verkkokauppa/peppi--muuttaa-19-cm-lautanen#spca>.

Vihreä muki. Muurla Design Marketing Oy 2016. Viitattu 17.12.2016 <http://www.muurla.com/node/1342>.

Kuva 5. Kuvakollaasi Hello Kitty.

Laukku. Sanrio Co 2017. Viitattu 6.2.2017 <https://www.sanrio.com/products/hello-kitty-quilted-drawstring-bag-ribbons?via=572b900869702d3e05000123%2C575f7a4869702d1294000324%2C57606fc469702d24f7000360>.

Mukiteline. Sanrio Co 2017. Viitattu 6.2.2017 <https://www.sanrio.com/products/hello-kitty-cup-drainer-love?via=572b900869702d3e05000123%2C575f7a4869702d1294000324%2C57606fc469702d24f7000360>.

Rahakuoren kuosi. Sanrio Co 2017. Viitattu 6.2.2017 <https://www.sanrio.com/categories/hello-kitty>.

Yöpaita. Sanrio Co 2017. Viitattu 6.2.2017 <https://www.sanrio.com/products/hello-kitty-nightshirt-winter?via=572b900869702d3e05000123%2C575f7a4869702d1294000324%2C57606fc469702d24f7000360>.

Etelä-merellä -moodboard.

Daniel DJ B. 2014. Aurinko ja pilvet. Viitattu 7.11.2016 <https://fi.pinterest.com/pin/110901209549975275>.

Desert Dreamer. Musta-valkoisia kuvioita. Viitattu 7.11.2016 <http://desert-dreamer.tumblr.com/post/6981614201/bogolanfini-mudcloth-from-mali-west-africa>.

Frank, J. 1943. Sinisävytteinen hedelmäkuosi. Viitattu 7.11.2016 <http://www.svenskttenn.se/en/range/textile-department/fabric/curtain-fabric/josef-frank/textile-notturmo/sku-100695/>.

Univers Mininga. Afrikkalaisia tekstiilejä. Viitattu 7.11.2016 <http://mininga-univers.tumblr.com/post/121913188224>.

Caroline Cecil Textiles. 2016. Tropicana Havana -värikartta. Viitattu 7.11.2016 <https://www.weconnectfashion.com/articles/ss18-emerging-trends-4-top-print-themes>.

Kamau, V. Värikäs kasvialheinen kuosi. Viitattu 7.11.2016 <https://fi.pinterest.com/pin/573997914992268502/>.

Teljas-Puranen, L. Lehtiä ja eläimiä. Viitattu 7.11.2016 http://linneapuranen.com/?page_id=144.

Carpenter, K. 2016. Kuuba-juliste. Viitattu 7.11.2016 <https://anderson-design-group.myshopify.com/a/collections/kai-carpenter/cuba-havana-shade>.

Ecopeppi-moodboard.

Mukmel, T. Kulhot. Viitattu 7.11.2016 <http://www.taliamukmel.com/1>.

Zirwes, S. Vihreät pellot. Viitattu 7.11.2016 [http://photographyblogger.net/incredible-aerial-photography-by-stephan-zirwes/?utm_source=feedburner&utm_medium=email&utm_campaign=Feed:+photoblgr+\(Photography+Blogger\)](http://photographyblogger.net/incredible-aerial-photography-by-stephan-zirwes/?utm_source=feedburner&utm_medium=email&utm_campaign=Feed:+photoblgr+(Photography+Blogger)).

Chloe. Vihreä takki. Viitattu 7.11.2016 <http://www.mgbeauty.org/moda-i-stil/stegany-j-zhaket>.

Denevan, J. Ruskeaa geometriaa. Viitattu 7.11.2016 http://www.jimdenevan.com/files/gimings/th-22_009-sand2-IMG_8067.jpg.

Cinetext. Musta-valkoinen kuva Pepistä. Viitattu 7.11.2016 <http://www.cracktwo.com/2012/03/collection-of-famous-retro-photos-98.html>.

Bershka. Myself-teksti. Viitattu 7.11.2016 <http://www.bershka.com/gb/>.

Marieke De Ruiten. Vedenalaista maailmaa. Viitattu 7.11.2016 <https://fashionvignette.blogspot.fi/search/label/S%2FS%202018>.

Marieke De Ruiten. Rakennus veden äärellä. Viitattu 7.11.2016 <https://fashionvignette.blogspot.fi/search/label/S%2FS%202018>.

Morley. 2016. Tyttö raidoissa. Viitattu 7.11.2016 <http://www.petitapetitandfamily.com/blog/morley-ss2016>.

Voimaraita-moodboard.

Burch, T. 2013. Siniset raidat. Viitattu 7.11.2016 <http://marksikes.com/2013/07/04/stars-and-stripes-today>.

Metsola, A-M. Marimekon Jurmo-kuosi. Viitattu 7.11.2016 https://www.marimekko.com/?utm_source=Pinterest&utm_

medium=ownReferral&utm_name=Marimekko.

Estellés, L. Valuvat raidat. Viitattu 7.11.2016 <https://www.facebook.com/pages/N-i-n-o-l-a/121124434629760>.

Quiñones, L. Musta-valkoinen ruuturaita. Viitattu 7.11.2016 <http://www.artsthread.com/profile/lizaquinones/>.

Mini Rodini. 2014. Lapsi raidoissa. Viitattu 7.11.2016 <http://dinkyanddandy.com/fashion/sneak-peek-mini-rodini-aw14-quel-carrousel/>.

OTTE. Vaalea toppi. Viitattu 7.11.2016 <https://fi.pinterest.com/pin/573997914992268748/>.

LinneaLenkus.com. Kuva mallista. Viitattu 7.11.2016 <https://www.bloglovin.com/blogs/i-dont-want-realism-3324487/photo-2923918807>.

Virardi, L. 2014. Jalat. Viitattu 7.11.2016 <https://www.behance.net/gallery/Pippi-Langstrump/14386463>.

Pilkku-moodboard.

Bagger, L. Helmiä neuleessa. Viitattu 7.11.2016 <https://twitter.com/colettepatterns/status/702314767474622464>.

Fine Little Day, Mustalla painettuja palluroita. Viitattu 7.11.2016 <http://www.finelittleday.com/?p=19158>.

Mini Rodini. 2015. Tyttö vihreässä mekossa. Viitattu 7.11.2016 <http://petitandsmall.com/mini-rodini-aw15-collection/>.

Ek, R. 2016. Maalivetoja. Viitattu 7.11.2016 <http://www.sightunseen.com/2016/06/reeta-ek/>.

York, S. Maalattuja värikkäitä täpliä. Viitattu 7.11.2016 <http://www.sarahyorkdesigns.com/home#>.

The Fabric Designs of Abraham Ltd. 1971. Kukkakuosi. Viitattu 7.11.2016 <http://littleaugury.blogspot.fi/2011/04/silk-pirates-abraham-gustav-zumsteg.html>.

LIITTEET

Liite 1. Valmis mallisto.

**KUVA SENSUROITU
YRITYSSALAISUUDEN
VUOKSI**

Liite 2. Teemahaastattelun runko.

1. Kerro taustoistasi

2. Lisenssituotteiden muotoilu yleisesti

Mitä erityistä pitää ottaa huomioon?

Mikä lisenssimuotoilussa on kivaa ja haastavaa muotoilijan työn näkökulmasta?

Miksi lisenssituotteita muotoillaan?

Lisenssituotteiden tulevaisuus?

3. Peppi Pitkätossu

Millaiseksi koet Peppi Pitkätossun maailman ja miten olet tuonut sen henkeä esiin tuote-suunnittelussa?

Millä keinoilla olet tuonut omaa näkemystäsi Peppi-tuotteisiin?

Miten olet pyrkinyt erottautumaan kilpailijoista?

4. Haluatko vielä sanoa jotakin?

Liite 3. Kyselylomake.

Kysely Peppi Pitkätossusta ja lastenvaatteista

Hei!

Olen muotoilun opiskelija Turun ammattikorkeakoulusta ja teen opinnäytetyötäni Peppi Pitkätossu -lastenvaatteisiin liittyen. (Peppi Pitkätossu -vaatteilla tarkoitetaan vaatteita, joissa on Peppi Pitkätossu -kirjoista tuttuja hahmoja.)

Kysely on suunnattu ihmisille, jotka ostavat vauvojen tai pienten lasten vaatteita. Vastaaminen kyselyyn vie vain hetken, mutta auttaa minua opinnäytetyössäni paljon.

Kiitos vastauksestasi!

Ystävällisin terveisin,
Joel Törrönen

1. Sukupuolesi *

- Nainen
- Mies
- Muu
- En halua vastata

2. Ikäsi

- 0–19 vuotta
- 20–29 vuotta
- 30–39 vuotta
- 40–49 vuotta
- 50–59 vuotta
- 60– vuotta

3. Miten kuvailisit Peppi Pitkätossu -hahmon luonnetta muutamalla sanalla? *

Kirjoita vastaus

4. Kenelle ostat vauvojen tai pienten lasten vaatteita? Voit valita useamman vaihtoehdon.

- En osta lastenvaatteita
- Omille lapsille
- Omille lapsenlapsille
- Lahjaksi sukulaisten tai ystävien lapsille
- Jollekin muulle

5. Jos ostat vauvojen tai pienten lasten vaatteita, mille sukupuolelle suunnattuja vaatteita ostat ensisijassa? Voit valita useamman vaihtoehdon.

- Tytöille suunnattuja vaatteita
- Pojille suunnattuja vaatteita
- Unisexvaatteita

6. Mitkä asiat vaikuttavat lastenvaatteita ostaessasi kaikkein eniten? Voit valita useamman vaihtoehdon.

- Hinta
- Materiaali
- Laatu
- Kuosi
- Värit
- Malli
- Merkki
- Tutut hahmot (esim. Frozen, Batman...)
- Lapsen sukupuoli
- Saatavuus
- Eettisyys ja ekologisuus

7. Millainen on mielestäsi hyvä lastenvaate?

Kirjoita vastaus

8. Mikä nykyisessä lastenvaatetarjonnassa ärsyttää?

Kirjoita vastaus

9. Kuinka samaa mieltä olet seuraavien väittämien kanssa:

Peppi Pitkätossu -vaatteet sopivat tytöille.

Täysin eri mieltä 1 2 3 4 5 Täysin samaa mieltä

10. Peppi Pitkätossu -vaatteet sopivat pojille.

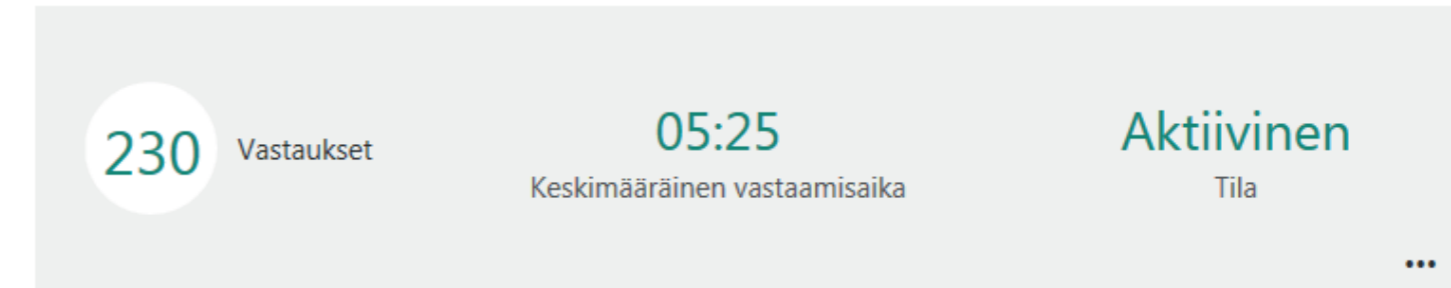
Täysin eri mieltä 1 2 3 4 5 Täysin samaa mieltä

11. Peppi Pitkätossu -vaatteissa pitää olla Peppi Pitkätossun lisäksi myös muita tuttuja hahmoja, kuten hevonen ja Herra Tossavainen.

Täysin eri mieltä 1 2 3 4 5 Täysin samaa mieltä

Liite 4. Kyselyn tulokset.

Kysely Peppi Pitkätossusta ja lastenvaatteista

Tarkastele tuloksia

Avaa Excelissä

1. Sukupuolesi

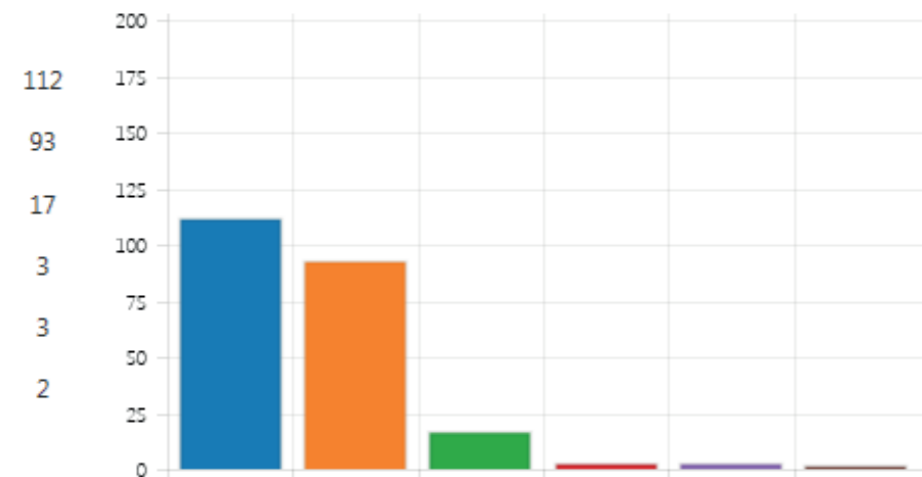
Nainen	220
Mies	7
Muu	2
En halua vastata	1

Tiedot

2. Ikäsi

- 20–29 vuotta
- 30–39 vuotta
- 40–49 vuotta
- 0–19 vuotta
- 50–59 vuotta
- 60– vuotta

[Tiedot](#)

3. Miten kuvailisit Peppi Pitkätossu -hahmon luonnetta muutamalla sanalla?

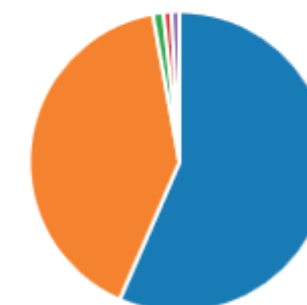
230 Vastaukset

Uusimmat vastaukset
"Reipas, omapäinen, iloinen ja rohkea tyttö"
"Rohkea, puhelias"
"värikäs, luova, iloinen, eloisa"

[Tiedot](#)

4. Kenelle ostat vauvojen tai pienten lasten vaatteita? Voit valita useamman vaihtoehdon.

- Omille lapsille 199
- Lahjaksi sukulaisten tai ystävien lapsille 143
- En osta lastenvaatteita 4
- Omille lapsenlapsille 3
- Jollekin muulle 3

[Tiedot](#)

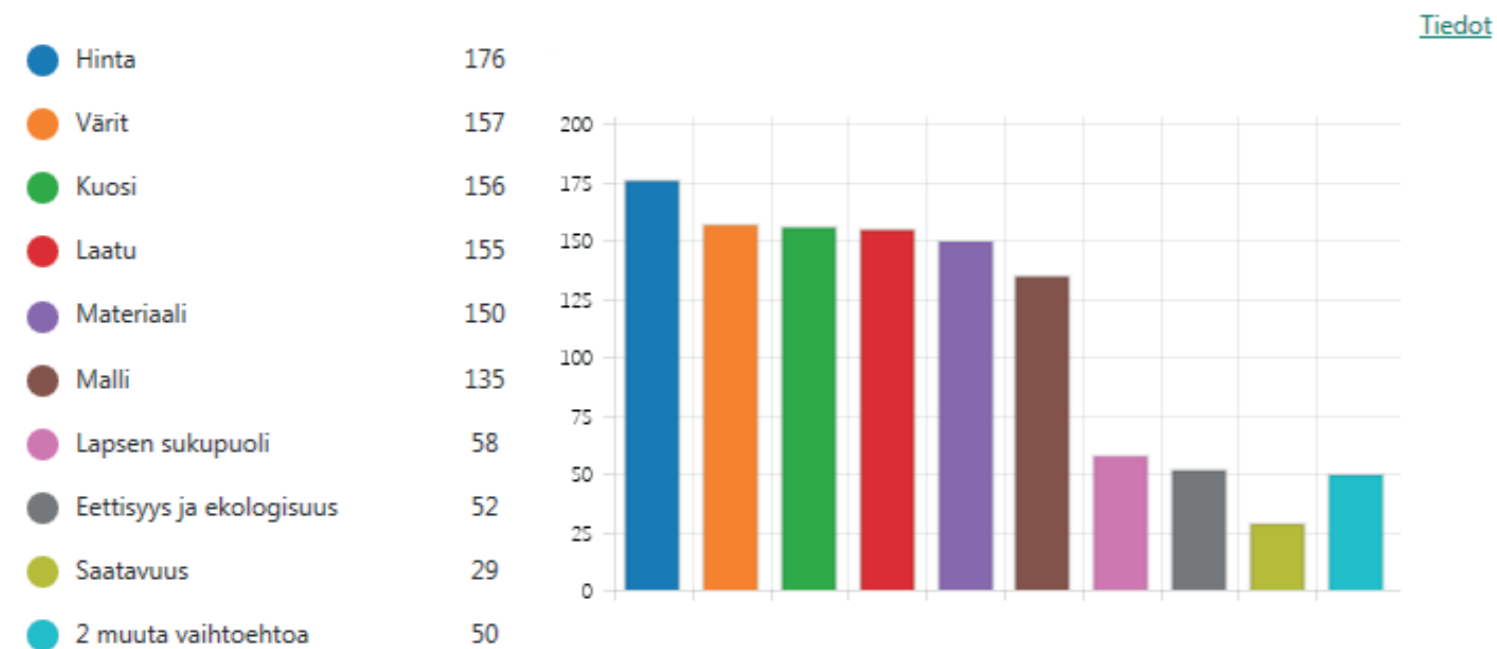
5. Jos ostat vauvojen tai pienten lasten vaatteita, mille sukupuolelle suunnattuja vaatteita ostat ensisijassa? Voit valita useamman vaihtoehdon.

- Tyttöille suunnattuja vaatteita 138
- Pojille suunnattuja vaatteita 137
- Unisexvaatteita 108

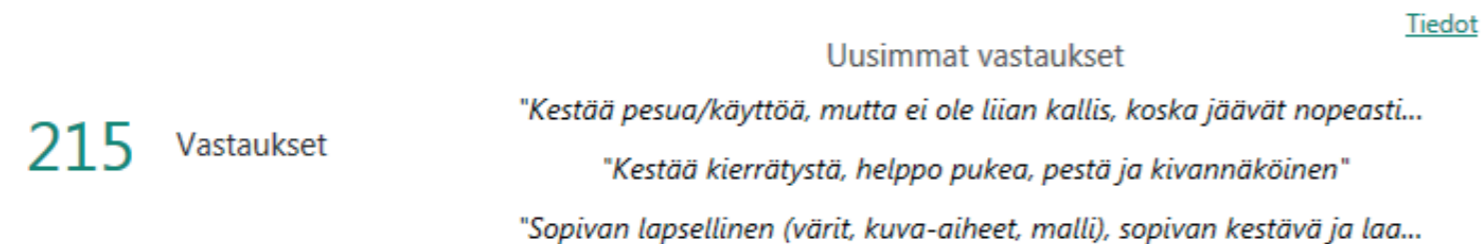

[Tiedot](#)

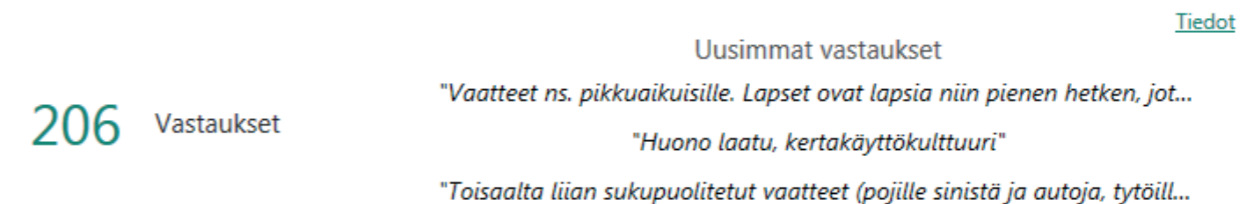
6. Mitkä asiat vaikuttavat lastenvaatteita ostaessasi kaikkein eniten? Voit valita useamman vaihtoehdon.

7. Millainen on mielestäsi hyvä lastenvaate?

8. Mikä nykyisessä lastenvaatetarjonnassa ärsyttää?

9. Kuinka samaa mieltä olet seuraavien väittämien kanssa: Peppi Pitkätossu -vaatteet sopivat tytöille.

10. Peppi Pitkätossu -vaatteet sopivat pojille.

11. Peppi Pitkätossu -vaatteissa pitää olla Peppi Pitkätossun lisäksi myös muita tuttuja hahmoja, kuten hevonen ja Herra Tossavainen.

Liite 5. Moodboardit.

Paul F...

